

Nr 44.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till vapenförordning, dels ock i ämnet väckta motioner.

Genom en den 4 mars 1949 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 95, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden velat inhämta riksdagens yttrande över följande vid propositionen fogade förslag till vapenförordning.

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

Förslag

till

**Vapenkungörelsen den 22 juni
1934.¹**

vapenförordning.

Härigenom förordnas som följer.

Om skjutvapen och ammunition.

Inledande bestämmelser.

1 §.

1 §.

Med skjutvapen förstås i denna kungörelse vapen, med vilket kulor, hagel eller andra projektiler kunna utskjutas medelst krutladdning eller annat drivmedel, vare sig projektilerna äro massiva, fyllda med sprängladdning, tårgas, giftgas eller annat ämne med likartad verkan eller ofyllda.

Lika med skjutvapen anses lösa pipor, eldrör och slutstycken till sådana vapen.

Med skjutvapen förstås i denna förordning

dels vapen, med vilka kulor, hagel eller andra projektiler kunna utskjutas medelst krutladdning eller annat drivmedel,

dels sådana apparater eller anordningar, vilka beträffande verkan och ändamål äro jämförliga med vapen som nyss nämnts, såsom eldsprutor och apparater för spridande av tår- eller giftgaser eller annat ämne med likartad verkan.

Vad i denna förordning stadgas om skjutvapen äger även tillämpning å lösa slutstycken, eldrör och pipor till

¹ Av kungörelsens bestämmelser ha icke medtagits 3 §, 8 §, 11 § 3 stycket, 16 § sista stycket, 18 § 4 stycket, 20 § 3 mom. 1 stycket 3 punkten, 21 §, 23 §, 24 § 1 stycket och 26 § 1, 3 och 4 mom., som sakna motsvarighet i departementsförslaget.

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

skjutvapen, dock ej å instickspipor för kulgevär och pistoler eller andra dylika fickvapen.

Vad i denna kungörelse stadgas angående skjutvapen äger även tillämpning å apparater eller andra anordningar, vilka beträffande verkan och ändamål äro jämförliga med skjutvapen, såsom lufttorpeder, apparater för gasblåsning och eldsprutor ävensom handgranater, bomber, minor och andra dylika effekter, fyllda eller avsedda att fyllas med sprängladdning, tårgas, giftgas eller annat ämne med likartad verkan.

Bestämmelserna i denna kungörelse gälla ej handvapen avsedda för framladdning, skjutapparater för slakt, signaländamål eller linkastning, startpistoler, sådana luft- eller fjäderbössor eller luft- eller fjäderpistoler som äro avsedda för sportändamål eller apparater eller andra anordningar avsedda för nautiskt bruk.

2 §.

Med ammunition förstås i denna kungörelse

1. för skjutvapen varå kungörelsen äger tillämpning avsedda patroner samt kulor och andra projektiler än hagel, vare sig projektilerna äro massiva, fyllda med sprängladdning, tårgas, giftgas eller annat ämne med likartad verkan eller ofyllda;

2. patron- och laddningshylsor för ammunition som under 1. sägs;

3. för ammunition som under 1. sägs eller för apparater eller anordningar varå kungörelsen enligt 1 § tredje och fjärde styckena äger tillämpning avsedda tårgaser, giftgaser,

Bestämmelserna i denna förordning gälla ej skjutvapen, som gjorts varaktigt obrukbara, eller andra för framladdning avsedda skjutvapen än sådana, som ingå i krigsmaktens utrustning och med dem likartade, ej heller skjutapparater för slakt, signalgivning, livräddning eller dylikt, startpistoler eller sådana luft- eller fjäderbössor eller luft- eller fjäderpistoler, som äro avsedda för målskjutning.

2 §.

Med ammunition förstås i denna förordning

dels patroner och projektiler, avsedda för sådana handvapen, å vilka förordningen äger tillämpning, vare sig projektilerna äro massiva eller fyllda med sprängämne eller annat ämne,

dels tändhattar och andra tändmedel, avsedda för ammunition som nu sagts.

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

andra ämnen med likartad verkan och brandrör.

Utöver vad i denna kungörelse är föreskrivet skall beträffande sådan ammunition som är att hänföra till explosiv vara eller innehåller giftämne gälla vad därom är särskilt stadgat.

Från förordningens tillämpning undantagas hagel, massiva kulor, hagelpatroner och tändhattar för sådana samt patron- och laddningshylsor utan tändhattar, avsedda för sådana handvapen för vilka förordningen gäller.

Utöver vad i denna förordning stadgas skall i fråga om ammunition, som tillika är att hänföra till explosiv vara eller innehåller gift, gälla vad därom är föreskrivet i förordningen om explosiva varor och giftstadgan.

3 §.

Med deklarationsbevis förstås i denna förordning bevis om fullgjord deklarationsplikt enligt kungörelsen den 26 juli 1927 (nr 338) med vissa bestämmelser angående skjutvapen och ammunition eller vapenkungörelsen den 22 juni 1934 (nr 315).

4 §.

Om tillverkning av skjutvapen och ammunition är särskilt stadgat.

Om deklARATION och innehav av skjutvapen.

(4 § 1, 2, 3 och 5 styckena.)

Vill någon genom köp, byte, gåva eller annorledes förvärva skjutvapen; eller

vill någon som genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt förvärvar skjutvapen innehava vapnet; eller

vill någon såsom lån eller eljest innehava annan tillhörigt skjutvapen, vare skyldig att hos länsstyrelsen i det län där han har sitt hemvist söka tillstånd att innehava vapnet.

Om förvärv och innehav av skjutvapen.

5 §.

1 mom. Vill någon genom köp, byte, gåva eller annorledes förvärva skjutvapen; eller

vill någon, som genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt förvärvar skjutvapen, innehava vapnet; eller

vill någon såsom lån eller eljest innehava annan tillhörigt skjutvapen, har han att hos länsstyrelsen i det län, där han har sitt hemvist, söka tillstånd att innehava vapnet. Vad nu

(Gällande bestämmelser:)

Ansökan beträffande vapen som förvärfvas genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt skall ingivas inom tre månader från det bouppteckning förrättades eller, där arvskitte eller bodelning erfordras, från det arvskiftet eller bodelningen ägde rum.

Skjutvapen må ej överlätas eller upplätas till annan än den som erhållit tillstånd att innehava vapnet.

Angående skyldighet för den som idkar handel med skjutvapen att söka tillstånd till innehav för försäljning av sådana vapen stadgas i 17 §.

(4 § 4 stycket.)

Utan hinder av vad nu sagts må skjutvapen tillfälligt upplätas i fall, då tillstånd enligt denna kungörelse meddelats, till användande för samma ändamål som det för vilket tillståndet lämnats och i annat fall för jakt- eller sportändamål.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

stadgats skall ock gälla, där annan än den som yrkesmässigt tillverkar skjutvapen själv vill förfärdiga sådant vapen.

Ansökan beträffande vapen, som förvärfvas genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt, skall ingivas så snart ske kan och sist inom tre månader från det bouppteckning förrättades eller, där arvskitte eller bodelning erfordras, från det arvskiftet eller bodelningen ägde rum.

Angående skyldighet för dödsbo, i vilket finnes skjutvapen, att om vapnet göra anmälan till polismyndigheten i orten stadgas i 19 §.

2 mom. Skjutvapen må ej överlätas eller upplätas till annan än den som på grund av tillstånd äger innehava vapnet.

3 mom. Om rätt för handlande att för försäljning förvärva och innehava skjutvapen stadgas i 29 §.

6 §.

Utan hinder av vad i 5 § 1 och 2 mom. stadgas må den, som är berättigad att innehava skjutvapen, för kortare tid, högst två veckor, utlåna vapnet för samma ändamål som tillståndet avser eller, där vapnet innehaves på grund av deklarationsbevis, för jakt eller övnings- eller tävlingsskjutning. Utlåning må dock ej ske till den som ej fyllt sexton år eller som upplåtaren veterligt fått skjutvapen dömt förverkat eller meddelat tillstånd till innehav av skjutvapen återkallat eller förbjudits att innehava sådant vapen, ej heller till person, som skäligen kan antagas komma att missbruka vapnet.

Vid upplåtelse som i första styc-

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

ket sägs skall, såvida ej vapnet är avsett att användas endast i upplåtarens närvaro, upplåtaren till låntagaren överlämna avskrift av sitt tillstånds- eller deklarationsbevis, försedd med påskrift om utlåningen, låntagarens namn, födelsetid och hemvist samt den tid och det ändamål upplåtelsen avser. Tillhör låntagaren upplåtarens familj, äger upplåtaren dock i stället för sådan handling till låntagaren överlämna sitt tillstånds- eller deklarationsbevis.

Tillstånd enligt 5 § erfordras ej heller, där den som är berättigad att innehava skjutvapen vill utbyta försliten eller eljest otjänlig vapendel som avses i 1 § andra stycket mot ny sådan av samma modell, såframt bytet sker hos den som äger tillverka eller idka handel med skjutvapen eller hos kronans förråd. Utbytet må ej äga rum, med mindre vapeninnehavaren företer sitt tillstånds- eller deklarationsbevis rörande vapnet.

Om sammanslutnings rätt att utlåna vapen stadgas i 9 §.

5 §.

Ansökan om tillstånd att innehava skjutvapen skall innehålla upplysning om det ändamål för vilket sökanden ämnar använda vapnet samt angående de omständigheter han vill åberopa till utredning om behovet för honom att innehava vapnet. Därjämte skall ansökningen innehålla sådana uppgifter som avses i 7 § första stycket 2. och 3.

7 §.

Ansökan om tillstånd att innehava skjutvapen skall innehålla upplysning om det ändamål, för vilket sökanden ämnar använda vapnet, samt de omständigheter han vill åberopa till utredning om behovet för honom att innehava vapnet. Ansökningen skall vidare innehålla uppgift om sökandens namn, födelsetid, yrke och hemvist, överlåtarens eller upplåtarens namn, yrke och hemvist samt vapnets beteckning och kaliber. I ansökningen skall därjämte angivas det antal och slag skjutvapen sökanden innehar.

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

Ansökningen ingives till myndighet som i 3 § andra stycket sägs. Myndigheten skall, där fråga ej är om Stockholm, insända ansökningen jämte eget yttrande till länsstyrelsen.

Är fråga om överlåtelse av vapen från annan än vapenhandlare bör vid ansökningen fogas överlåtarens tillstånds- eller deklarationsbevis rörande vapnet.

Ansökningen ingives i Stockholm till överståthållarämbetet och i övriga delar av riket till polismyndigheten i orten; dock må den som tillhör den nomadiserande lappbefolkningen i stället ingiva ansökningen till lappfogden.

Myndighet som mottagit ansökningen skall, där fråga ej är om Stockholm, insända densamma jämte eget yttrande till länsstyrelsen.

6 §.

Tillstånd att innehava skjutvapen må meddelas allenast enskild person, som för visst ändamål finnes vara i behov av vapnet samt skäligen kan antagas ej komma att missbruka detsamma. Är fråga om pistol eller annat dylikt fickvapen, må tillstånd ej meddelas, med mindre synnerliga skäl därtill äro.

Avser ansökan jaktvapen eller vapen som huvudsakligen har affektions- eller prydnadsvärde och har vapnet förvärvat genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt, må tillstånd att innehava vapnet meddelas ändock att sökanden ej finnes vara i behov av vapnet.

Är sökanden omyndig, erfordras samtycke till innehavet av den som enligt lag har att sörja för hans person.

8 §.

1 mom. Tillstånd att innehava skjutvapen må meddelas endast enskild person, som finnes vara i behov av vapnet samt skäligen kan antagas ej komma att missbruka detsamma. Är fråga om pistol eller annat dylikt fickvapen, må tillstånd ej meddelas, med mindre synnerliga skäl äro därtill.

2 mom. Där länsstyrelsen i särskilt fall ej annat förordnar, vare tillstånd att innehava skjutvapen förfallet, såframt vapnet ej förvärvat inom sex månader från dagen för tillståndets meddelande.

Den som ej före utgången av tid som nu sagts förvärvat vapnet, skall sist inom en månad därefter skriftligen underrätta den länsstyrelse som meddelat tillståndet.

*(Gällande bestämmelser:)**(Kungl. Maj:ts förslag:)*

(28 § 4 stycket 1 punkten — återstoden återgiven mot 25 § — 3 och 4 punkterna samt 5 stycket.)

Stadgandena i 6 och 14 §§, att tillstånd till innehav av skjutvapen och förvärv av ammunition må meddelas allenast enskild person, äga ej tillämpning å förening, tillhörande det av staten kontrollerade frivilliga skytteväsendet, — — —. Medlem av sådan förening må vid bärande av skjutvapen, som föreningen tillfälligt upplåtit till honom, i stället för det för föreningen utfärdade deklara-tions- eller tillståndsbeviset rörande vapnet medföra ett av föreningen utfärdat intyg, att vapnet blivit till honom såsom medlem av föreningen upplåtet. Intyg som sist sagts skall innehålla uppgift om vapnets beteckning, kaliber och tillverkningsnummer samt vapeninnehavarens fullständiga namn, födelsedag, yrke och hemvist ävensom den tid och det ändamål, varför upplåtelsen skett.

Vad i nästföregående stycke stadgas skall jämväl äga tillämpning å centralförbundet för befälsutbildning, frivilliga automobilkåren, sjövärnskåren, frivilliga motorcykelkåren, svenska röda korset, svenska blå stjärnan och riksförbundet Sveriges lottakårer.

7 §.

Över meddelat tillstånd att innehava skjutvapen skall bevis utfärdas. Beviset skall innehålla

9 §.

Utan hinder av stadgandet i 8 § 1 mom., att tillstånd till innehav av skjutvapen må meddelas endast enskild person, må sådant tillstånd beviljas skytteförbund och skytteföreningar tillhörande det frivilliga statskontrollerade skytteväsendet, svenska pistolskytteförbundet, svenska sportskytteförbundet och svenska jägareförbundet samt till dessa förbund anslutna föreningar.

Sammanslutning som nu sagts må för övning eller tävling för den tid och på de villkor i övrigt, som styrelsen bestämmer, till medlem utlåna skjutvapen, som av sammanslutningen innehaves. Vid sådan utlåning skall, därest vapnet ej är avsett att användas endast i närvaro av funktionär hos sammanslutningen, till låntagaren överlämnas intyg, innehållande uppgift om att vapnet utlånats till honom såsom medlem av sammanslutningen, vapnets beteckning, kaliber och tillverkningsnummer, låntagarens namn, födelsetid och hemvist samt den tid och det ändamål utlåningen avser.

Vad i denna paragraf stadgas gäller även i fråga om centralförbundet för befälsutbildning, frivilliga automobilkåren, frivilliga motorcykelkåren, svenska röda korset, svenska blå stjärnan och riksförbundet Sveriges lottakårer, så ock annan sammanslutning, beträffande vilken Kungl. Maj:t förordnat därom.

10 §.

Över meddelat tillstånd att innehava skjutvapen skall bevis utfärdas.

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

1. löpande nummer å beviset och dagen för dess utfärdande;
2. sökandens fullständiga namn, födelsedag, yrke och hemvist samt överlåtarens eller upplåtarens fullständiga namn, yrke och hemvist;
3. vapnets beteckning och kaliber;
4. uppgift om det ändamål, för vilket sökanden erhållit tillstånd att innehava vapnet.

Tillståndsbevis skall, där fråga är om köp eller därmed efter vad i 4 § sägs likställt fång eller om lån eller annan upplåtelse, utfärdas i två exemplar, det ena försett med påskrift att det utgör duplett. Skjutvapen må ej av överlåtare eller upplåtare utlämnas, med mindre dupletten senast vid utlämnandet tillställas honom.

Är fråga om köp eller därmed enligt 5 § 1 mom. likställt fång eller om lån eller annan upplåtelse, skall beviset utfärdas i två exemplar, det ena försett med påskrift att det utgör duplett.

Vapnet må ej av överlåtare eller upplåtare utlämnas, med mindre dupletten av tillståndsbeviset senast vid utlämnandet tillställas honom.

11 §.

Vill den som är berättigad att innehava skjutvapen vidtaga sådan förändring av vapnet, att det erhåller annan kaliber än vad i tillstånds- eller deklarationsbeviset anges, eller vidtaga annan väsentlig förändring i syfte att öka vapnets användbarhet för annat ändamål än det för vilket vapnet huvudsakligen är avsett, har han att söka tillstånd därtill hos länsstyrelsen i det län, där han har sitt hemvist. Därvid skola bestämmelserna i 7, 8 och 10 §§ i tillämpliga delar gälla.

12 §.

Envar som för egen eller annans räkning innehar skjutvapen är skyldig att taga sådan vård om vapnet, att det ej åtkommes av obehörig.

Vapen, som innehaves av sammanlutning som avses i 9 §, må icke förvaras i skyttepaviljong eller annan liknande lokal, med mindre polis-

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

myndigheten i den ort, där lokalen är belägen, godkänt densamma.

Över sammanslutningens innehav av vapen och deras behöriga förvaring skall styrelsen utöva erforderlig kontroll.

13 §.

Finner nykterhetsnämnd att rätten för viss person att innehava skjutvapen bör omprövas till följd av dennes alkoholmissbruk, åligger det nämnden att därom ofördröjligen underrätta polismyndigheten.

9 §.

När skäl därtill äro, må länsstyrelse återkalla meddelat tillstånd att innehava skjutvapen eller meddela förbud mot fortsatt innehav av sådant vapen. Har annan länsstyrelse eller myndighet, lydande under sådan länsstyrelse, meddelat tillstånd till innehav av vapnet eller mottagit deklARATION rörande vapnet, skall uppgift om återkallelsen eller förbudet lämnas till samma länsstyrelse.

14 §.

Länsstyrelse må återkalla tillstånd att innehava skjutvapen eller, där fråga är om deklarerat vapen, meddela förbud mot fortsatt innehav av vapnet, därest innehavaren ådagalagt sådana egenskaper, att han icke vidare bör betros med att innehava skjutvapen, eller till följd av sjukdom, alkoholmissbruk eller dylikt finnes olämplig att innehava sådant vapen eller därest eljest skäligen anledning förekommer därtill. Har vederbörande sitt hemvist inom annan länsstyrelses område, skall denna länsstyrelse underrättas om återkallelsen eller förbudet.

(10 § 1 stycket.)

Avslås ansökan om tillstånd att innehava skjutvapen, som förvärvats genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt; eller

återkallas meddelat tillstånd att innehava skjutvapen; eller meddelas förbud mot innehav av sådant vapen,

skall vapnet avlämnas till myndighet som i 3 § andra stycket sägs el-

15 §.

Där tillstånd att innehava vapen återkallats eller förbud mot innehav av vapen meddelats, åligger det efter anmaning innehavaren att till myndighet som i 7 § tredje stycket sägs eller till den, som myndigheten bestämmer, ofördröjligen avlämna vapnet jämte till detsamma hörande ammunition, så ock tillstånds- eller deklara-tionsbeviset rörande vapnet. Det

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

ler till den som myndigheten bestämmer.

åligger den, till vilken vapnet och ammunitionen sålunda överlämnats, att förvara egendomen på betryggande sätt.

(10 § 2 stycket.)

16 §.

Vapnet skall förvaras under lås och på säkert ställe samt, där det ej förklaras förverkat, inlösas av kronan enligt grunder, som av Kungl. Maj:t bestämmas. Inlösen skall dock ej ske, där vapnet tillhör annan än innehavaren och ägaren själv vill innehava vapnet samt är därtill berättigad. I sådant fall skall vapnet överlämnas till honom.

Vapen och ammunition, som avlämnats efter vad i 15 § sägs, skola, sedan beslutet om återkallelsen eller förbudet vunnit laga kraft, av kronan inlösas, såvida ej egendomen jämlikt 36 § förklaras förverkad eller innehavaren sist inom tre månader från delfåendet av beslutet eller inom den längre tid länsstyrelsen i särskilt fall bestämmer hos myndighet som i 7 § tredje stycket sägs styrker, att egendomen överlåtits till någon som äger innehava densamma eller att egendomen eljest tillhör annan än innehavaren och ägaren själv är berättigad att innehava densamma. I sådant fall skall vapnet och ammunitionen överlämnas till honom.

Länsstyrelsen fastställer det värde, efter vilket inlösen skall ske. Där ej särskilda skäl till annat föranleda, skall värdet beräknas efter det pris, som kan påräknas vid försäljning till den som idkar handel med vapen eller ammunition.

Innan länsstyrelsen företager värdering som nu sagts, skall länsstyrelsen lämna egendomens ägare tillfälle att inkomma med den utredning, som finnes erforderlig för att styrka egendomens värde. Sedan detta fastställts, skall lösensumman genom länsstyrelsens försorg utbetalas till egendomens ägare.

Med vapen som inlösts skall förfaras på sätt länsstyrelsen bestämmer.

Med vapen och ammunition som inlösts skall förfaras på sätt därom är särskilt föreskrivet.

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

För värdering som i andra stycket sägs må länsstyrelsen anlita sakkunnig myndighet eller sakkunnig enskild person. Åt enskild person, som biträtt vid värderingen, äger länsstyrelsen av statsmedel utbetala skälig ersättning.

(Jfr 10 §, återgiven mot 15 och 16 §§.)

17 §.

Har ansökan om tillstånd att innehava vapen, som förvärvats genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt, avslagits, skall vad i 15 och 16 §§ stadgas äga motsvarande tillämpning, såframt sökanden ej sist inom tre månader från delfäendet av avslagsbeslutet eller inom den längre tid länsstyrelsen i särskilt fall bestämmer hos myndighet som i 7 § tredje stycket sägs eller hos den, som myndigheten bestämmer, styrker, att egendomen överlåtits till någon som äger innehava densamma eller gjorts varaktigt obrukbar.

(11 § 1, 2, 5 och 4 styckena.)

18 §.

Den som bär skjutvapen skall medföra deklara-tions- eller tillståndsbevis för att på tillsägelse av polisman uppvisas. Företes ej sådant bevis, må vapnet av polismannen omhändertagas; dock äger den som burit vapnet hos polismannen eller polismyndigheten i orten återbekomma detsamma, därest han inom en vecka visar att han var berättigad att innehava vapnet.

Har å jaktkort eller jaktpass i den ordning därom finnes särskilt stadgat verkställt anteckning om att kort- eller passinnehavaren för myn-

1 mom. Den som bär skjutvapen skall medföra tillstånds- eller deklara-tionsbevis eller, om han åberopar tillfällig upplåtelse och upplåtaren ej är närvarande, sådan handling som i 6 § andra stycket, 9 § andra stycket eller 31 § tredje stycket sägs. Beträffande jaktvapen må i stället för tillstånds- eller deklara-tionsbevis medföras jaktkort eller jaktpass, försett med anteckning enligt 6 § kungörelsen den 3 juni 1938 (nr 282) angående utfärdande av jaktkort och jaktpass m. m. Företes ej på tillsägelse av polisman bevis eller hand-

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

dighet, som utfärdat jaktkortet eller jaktpasset, företett gällande deklara- tions- eller tillståndsbevis rörande visst eller vissa jaktgevär, skall den som bär sådant vapen anses hava fullgjort vad honom enligt första punkten i första stycket åligger, där- est han medför och uppvisar med dy- lik anteckning försett jaktkort eller jaktpass.

Har vapen omhändertagits och har i fall som avses i första stycket vap- net ej återlämnats, skall anmälan an- gående omhändertagandet ingivas till länsstyrelsen i länet; och har läns- styrelsen att pröva, huruvida till- stånd att innehava vapnet bör åter- kallas eller förbud mot fortsatt in- nehav därav meddelas. Beslutas ej återkallelse eller förbud, skall vap- net återlämnas.

Kan innehav av skjutvapen antagas vålla fara för missbruk, äger polis- myndighet förordna om vapnets om- händertagande.

ling som här avses, må vapnet av po- lismannen omhändertagas; dock äger den som burit vapnet hos polisman- nen eller polismyndigheten i orten återfå detsamma, därest han inom en vecka styrker att han var berättigad att innehava vapnet.

Återlämnas ej vapnet och är ej fråga om fall som avses i 37 §, skall polismyndigheten skyndsamt under- rätta länsstyrelsen om omhändertä- gandet. Beslutar länsstyrelsen ej återkallelse eller förbud enligt vad i 14 § sägs, skall vapnet återställas.

2 mom. Kan innehav av skjutvapen antagas vålla fara för missbruk, äger polismyndighet besluta om omhän- dertagande av vapnet jämte till det- samma hörande ammunition. Är fa- ran för missbruk så överhängande, att polismyndighetens beslut ej hin- ner avvaktas, äger jämväl polisman omhändertaga vapnet och ammuni- tionen. Har sådan åtgärd vidtagits, åligger det polismannen att därom skyndsamt göra anmälan till polis- myndigheten, som har att pröva hu- ruvida åtgärden skall bestå.

Har beslut som i första stycket sägs meddelats, skall vad i 1 mom. andra stycket stadgas äga motsvara- rande tillämpning.

Angående beslagtagande av vapen och ammunition stadgas i 37 §.

3 mom. Med polisman likställas i denna paragraf med polismanns befo-

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

genhet utrustad person, så ock personal vid tullverket och domänverket samt lappfogde och lapptillsynsman.

19 §.

Finnes i avliden persons eller konkursgäldenärs bo skjutvapen, åligger det den som har vård om boet att sist inom tre månader från dödsfallet eller beslutet om egendomsavträde hos polismyndigheten i orten göra skriftlig anmälan om vapnet, innehållande uppgift om vapnets beteckning och kaliber samt den som för boets räkning innehar detsamma. Vad nu stadgats skall dock ej gälla, såvida inom samma tid ansökan om tillstånd att innehava vapnet gjorts enligt 5 §.

20 §.

Där tillstånds- eller deklarationsbevis förstörts eller förkommit eller undergått sådan förändring, att det icke lämpligen kan användas, må efter ansökan hos den myndighet, som utfärdat detsamma, nytt bevis utfärdas. Ansökan skall, där beviset förstörts eller förkommit, innehålla på tro och heder avgiven förklaring om förlusten av beviset. Skulle beviset tillrättakomma, skall detta eller det nya beviset ofördröjligen återställas till den myndighet, som utfärdat detsamma.

Om förvärv av ammunition.

12 §.

Vill någon genom köp, byte, gåva eller annorledes förvärva ammuni-

Om förvärv och innehav av ammunition.

21 §.

1 mom. Vill någon genom köp, byte, gåva eller annorledes förvärva am-

(Gällande bestämmelser:)

tion, vare skyldig att hos länsstyrelsen i det län där han har sitt hemvist söka tillstånd till förvärvet.

Tillstånd må beviljas allenast den som äger innehava sådant skjutvapen för vilket ammunitionen är avsedd.

Ammunition må ej överlätas till annan än den som erhållit tillstånd att förvärva ammunitionen.

Vad i denna paragraf sägs äger ej tillämpning, där någon som är berättigad att innehava skjutvapen önskar förvärva hagelpatroner till vapnet eller hylsor för sådana patroner.

Angående skyldighet för den som idkar handel med ammunition att söka tillstånd till förvärv av dylik vara stadgas i 17 §.

13 §.

Ansökan om tillstånd att förvärva ammunition skall innehålla sådana uppgifter som avses i 15 § första stycket 2. och 3. ävensom uppgift om löpande nummer å deklarations- eller tillståndsbevis rörande det skjutvapen för vilket ammunitionen är avsedd samt om den myndighet som utfärdat beviset.

Ansökningen ingives till myndighet som i 3 § andra stycket sägs. Myn-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

munion, har han att söka tillstånd därtill hos polismyndigheten i den ort, där han har sitt hemvist. I Stockholm skall ansökan dock göras hos överståthållarämbetet.

2 mom. Utan hinder av vad i 1

mom. stadgas må deltagare i jakt för begagnande under jakten till annan deltagare däri överlåta ammunition till vapen, som denne äger innehava. Vid tillfällig upplåtelse av skjutvapen enligt 6 § må ock upplåtaren till låntagaren överlämna erforderlig ammunition till vapnet.

Om sammanslutnings rätt att överlåta ammunition stadgas i 25 §.

3 mom. Om rätt för handlande att för försäljning förvärva och innehava ammunition stadgas i förordningen om explosiva varor.

22 §.

Ansökan om tillstånd att förvärva ammunition skall innehålla uppgift om sökandens namn, födelsetid, yrke och hemvist, det slag och den myckenhet ammunition sökanden önskar förvärva samt huruvida förvärvet skall ske hos handlande. I ansökningen skall vidare angivas den myndighet, som utfärdat tillstånds- eller deklarationsbeviset rörande det vapen för vilket ammunitionen är av-

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

digheten skall, där fråga ej är om Stockholm, insända ansökningen jämte eget yttrande till länsstyrelsen.

14 §.

Vad i 6 § första stycket första punkten och tredje stycket är stadgat skall äga motsvarande tillämpning beträffande ansökan om tillstånd att förvärva ammunition.

Tillstånd må meddelas allenast för viss tid, högst sex månader.

15 §.

Över meddelat tillstånd att förvärva ammunition skall bevis utfärdas.

Beviset skall innehålla

1. löpande nummer å beviset och dagen för dess utfärdande;

2. sökandens fullständiga namn, födelsedag, yrke och hemvist samt överlåtarens fullständiga namn, yrke och hemvist;

3. det eller de varuslag och den myckenhet därav tillståndet avser;

4. uppgift om den tid tillståndet gäller.

Tillståndsbevis skall utfärdas i två exemplar, det ena försett med påskrift att det utgör duplett. Ammunition må ej av överlåtare utlämnas, med mindre dupletten senast vid utlämnandet tillställes honom.

23 §.

Tillstånd att förvärva ammunition må meddelas endast enskild person, som finnes vara i behov av ammunitionen samt skäligen kan antagas ej komma att missbruka densamma.

Där ej den tillståndsbeviljande myndigheten i särskilt fall annat bestämmer, gäller tillstånd till förvärv av ammunition ett år från dagen för dess meddelande.

24 §.

Över meddelat tillstånd att förvärva ammunition skall bevis utfärdas.

Tillstånd att förvärva ammunition hos handlande medför, såvida ej annat anges i beviset, rätt att inköpa den ammunition beviset avser hos envar som är berättigad att idka handel med ammunition.

Vid utlämnande av ammunition skall försäljaren å tillståndsbeviset anteckna dagen då utlämnandet sker,

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

det slag och den myckenhet som utlämnats samt säljarens firmanamn. Då den myckenhet tillståndsbeviset avser uttagits, skall beviset överlämnas till försäljaren.

Vad i 20 § sägs skall äga motsvarande tillämpning, därest tillståndsbevis rörande ammunition förstörts eller förkommit.

(28 § 4 stycket 1 och 2 punkterna.)

25 §.

Stadgandena i 6 och 14 §§, att tillstånd till innehav av skjutvapen och förvärv av ammunition må meddelas allenast enskild person, äga ej tillämpning å förening, tillhörande det av staten kontrollerade frivilliga skytteväsendet, och må sådan förening förvärva ammunition utan hinder därav att föreningen ej själv äger innehava de vapen för vilka ammunitionen är avsedd.

Bestämmelserna i 12 § om förvärv och överlåtelse av ammunition skola ej gälla för det fall att förening som nyss nämnts överlåter ammunition till sina medlemmar.

1 mom. Utan hinder av föreskriften i 23 §, att tillstånd att förvärva ammunition må meddelas endast enskild person, må sådant tillstånd beviljas sammanslutning som avses i 9 §. Tillstånd må beviljas även om sammanslutningen ej själv äger innehava de vapen, för vilka ammunitionen är avsedd.

2 mom. Utan hinder av bestämmelserna i 21 § 1 mom. må sammanslutning som i 9 § sägs till sina medlemmar eller till medlem av annan dylik sammanslutning överlåta ammunition att förbrukas vid övnings- eller tävlingsskjutning, som äger rum under sammanslutningens kontroll.

3 mom. Över sammanslutningens innehav av ammunition samt dess behöriga förvaring och förbrukning skall styrelsen utöva erforderlig kontroll.

Genom styrelsens försorg skall föras särskild ammunitionsliggare. I liggaren skola antecknas, i fråga om inköp dagen då ammunitionen mottagits, det slag och den myckenhet som mottagits och säljarens firmanamn samt beträffande överlåtelse dagen då ammunitionen utlämnats

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

och det slag och den myckenhet som utlämnats.

4 mom. Tillståndsbevis rörande sammanslutnings förvärv av ammunition, ammunitionsliggare och andra handlingar om sammanslutnings överlåtelse av ammunition skola förvaras under två år samt på anmodan hållas tillgängliga för polisman.

26 §.

Ammunition skall förvaras så, att den ej åtkommes av obehörig.

Vad i 12 § andra stycket stadgas skall äga motsvarande tillämpning i fråga om ammunition, som innehaves av sammanslutning som avses i 9 §.

27 §.

Tillstånd att förvärva ammunition må i Stockholm av överståthållarämbetet och i övriga delar av riket av polismyndigheten återkallas, därest tillståndshavaren utan att vara berättigad därtill överlåtit eller eljest missbrukat ammunition, som han förvärvat på grund av tillståndet, eller eljest skäligen anledning förekommer därtill.

Har tillstånd att innehava vapen återkallats eller förbud mot innehav av vapen meddelats, må länsstyrelsen jämväl återkalla för vapeninnehavaren utfärdat tillstånd rörande ammunition till vapnet.

Därest återkallelse skett, åligger det efter anmaning innehavaren att återställa tillståndsbeviset.

(Gällande bestämmelser:)

Om handel med skjutvapen och ammunition.

(16 § 1—4 styckena.)

Vill någon idka handel med skjutvapen, vare skyldig att hos länsstyrelsen i det län där rörelsen skall utövas söka tillstånd därtill.

Tillstånd att idka handel med skjutvapen må ej meddelas annan än den som är berättigad att idka handel i allmänhet samt gjort sig känd för ordentlighet och pålitlighet. Meddelas tillstånd för bolag eller förening, skall för handelsrörelsen finnas en av länsstyrelsen godkänd föreståndare som besitter nämnda egenskaper; och är denne ansvarig för rörelsens behöriga utövande.

Tillstånd må meddelas allenast för viss tid, högst fem år, och skall avse skjutvapen till visst antal och slag som må på en gång innehavas. I beslutet skall angivas den plats där rörelsen får bedrivas.

Har den som idkar handel med skjutvapen avlidit eller råkat i konkurs, åligger det dödsboet eller konkursboet, därest det vill fortsätta rörelsen, att ofördröjligen göra anmälan därom hos länsstyrelsen och tilllika föreslå föreståndare för rörelsen. Godkännes denne av länsstyrelsen, må rörelsen på hans ansvar fortsättas under högst ett år från dödsfallet eller beslutet om egendomsavträdet.

(17 § 1—6 styckena.)

Vill den som idkar handel med skjutvapen för försäljning innehava dylika vapen; eller

vill den som idkar handel med ammunition förvärva sådan vara,

(Kungl. Maj:ts förslag:)

Om handel med skjutvapen.

28 §.

Vill någon idka handel med skjutvapen, har han att söka tillstånd därtill hos länsstyrelsen i det län, där rörelsen skall utövas. Tillstånd må ej meddelas annan än den som är berättigad att idka handel i allmänhet samt gjort sig känd för ordentlighet och pålitlighet. Meddelas tillstånd för bolag eller förening, skall för handelsrörelsen finnas en av länsstyrelsen godkänd föreståndare, som äger nämnda egenskaper. Föreståndaren är ansvarig för rörelsens behöriga utövande. Vid förfall för tillståndshavaren eller föreståndaren må i dennes ställe rörelsen förestås av en av länsstyrelsen godkänd vikarie.

Tillstånd må meddelas endast för viss tid, högst fem år. I beslutet skall angivas det antal och slag vapen, som må på en gång innehavas, samt den plats, där rörelsen må bedrivas.

Har tillståndshavare avlidit eller råkat i konkurs, må utan hinder därav rörelsen fortsättas för dödsboets eller konkursboets räkning under högst ett år från dödsfallet eller första borgenärssammanträdet i konkursen under förutsättning att anmälan göres till länsstyrelsen inom en månad från nämnda tidpunkt och rörelsen förestås av godkänd föreståndare eller vikarie.

29 §.

Tillstånd att idka handel med skjutvapen innefattar tilllika rätt för tillståndshavaren att för försäljning förvärva och innehava de vapen tillståndet avser.

*(Gällande bestämmelser:)**(Kungl. Maj:ts förslag:)*

vare skyldig att hos länsstyrelsen i det län där rörelsen utövas söka tillstånd därtill.

Skjutvapen eller ammunition må ej överlåtas och skjutvapen ej heller upplåtas till den som idkar handel med dylik egendom, med mindre han erhållit tillstånd att innehava vapnet eller förvärva ammunitionen.

Ansökan om tillstånd skall innehålla sådana uppgifter som avses under 2. och 3. i nästa stycke samt, där fråga är om skjutvapen, uppgift om antal och slag av de vapen sökanden innehar.

Över meddelat tillstånd att innehava skjutvapen eller förvärva ammunition skall bevis utfärdas. Beviset skall innehålla

1. löpande nummer å beviset och dagen för dess utfärdande;

2. sökandens och överlåtarens eller upplåtarens fullständiga namn, yrke och hemvist;

3. i fråga om skjutvapen vapnens antal och slag samt i fråga om ammunition det eller de varuslag och den myckenhet därav tillståndet avser.

Vad i 7 § andra stycket och 15 § andra stycket sägs skall äga motsvarande tillämpning.

Bestämmelserna i denna paragraf skola ej gälla beträffande förvärv eller överlåtelse av hagelpatroner eller hylsor för sådana patroner.

Förvärv av skjutvapen som i första stycket sägs skall ske efter skriftlig rekvisition. Rekvisitionen, som skall vara egenhändigt undertecknad av rekvirenten, skall upptaga dagen för rekvisitionen, överlåtarens namn och adress samt de rekvirerade vapnens antal, slag och beteckning.

Över rekvisitioner som nu sagts skall handlanden föra särskild inköpsbok. I inköpsboken skola beträffande varje inköp antecknas dagen för rekvisitionen och vapnens mottagande, överlåtarens namn och adress samt vapnens antal och slag, kaliber, fabrikat och tillverkningsnummer. Vid inköpsboken skola fogas kopior av rekvisitioner samt fakturor och andra handlingar rörande de mottagna vapnen. Inköpsboken jämte bilagor skall förvaras under tio år från den dag sista anteckningen gjordes.

Vill den som erhållit tillstånd att idka handel med skjutvapen förvärva vapen som tillståndet avser av annan än den, som är berättigad att tillverka eller idka handel med sådan vara, skall han tillika göra anmälan därom hos polismyndigheten i den ort, där han utövar sin rörelse. I Stockholm skall anmälan dock göras hos överståthållarämbetet. Anmälan skall innehålla uppgift om överlåtarens namn och hemvist, det vapen överlåtelsen avser, den myndighet, som utfärdat det av överlåtaren åberopade tillstånds- eller deklara-tionsbeviset rörande vapnet, samt bevisets nummer och dagen för dess utfärdande. Om överlåtelsen skall polismyndigheten underrätta länsstyrelsen i det län, där överlåtaren har sitt hemvist.

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(16 § 5 stycket.)

Om särskilda skäl därtill äro, må meddelat tillstånd återkallas.

(17 § sista stycket och 18 § sista stycket.)

I fråga om skjutvapen skola föreskrifterna i 9 och 10 §§ samt 11 § fjärde och femte styckena i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

Den som idkar handel med skjutvapen eller ammunition vare pliktig att taga sådan vård om skjutvapen eller ammunition som av honom innehavas att de icke äro åtkomliga för obehörig person.

(18 § 1 och 2 styckena samt 3 stycket delvis — återstoden återgiven mot 34 §.)

Den som idkar handel med skjutvapen eller ammunition vare skyldig att över verkställda försäljningar av

30 §.

När särskilda skäl äro därtill, må länsstyrelsen återkalla tillstånd att idka handel med skjutvapen. Därvid äger länsstyrelsen besluta, att vapen som innehaves av handlanden skola inom viss tid avlämnas till polismyndighet eller annan myndighet. Har sådant beslut meddelats, skall vad i 15 och 16 §§ stadgas äga motsvarande tillämpning.

31 §.

I fråga om skjutvapen, som innehaves av handlande, skall vad i 11, 12 och 13 §§ samt 18 § 2 mom. sägs äga motsvarande tillämpning.

Utan hinder av vad i 5 § 1 och 2 mom. samt 21 § 1 mom. stadgas må handlande utlämna skjutvapen på prov till spekulant jämte erforderlig ammunition till vapnet. Därvid skall vad i 6 § första stycket stadgas äga motsvarande tillämpning.

Vid upplåtelse som i andra stycket sägs skall till låntagaren överlämnas intyg, upptagande låntagarens namn, födelsetid, yrke och hemvist, vapnets beteckning och kaliber samt den tid och det ändamål upplåtelsen avser.

32 §.

Handlande är skyldig att över försålda skjutvapen föra anteckningar i särskild försäljningsbok. Rörande

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

dylik egendom föra anteckningar i särskild bok eller i sådan försäljningsbok, varom stadgas i 65 § förordningen den 18 maj 1928 (nr 139) angående explosiva varor. Beträffande varje försäljning skola antecknas

1. dagen för försäljningen;
2. köparens fullständiga namn, yrke och hemvist;
3. i fråga om skjutvapen vapnens antal och slag samt i fråga om ammunition det eller de varuslag och den myckenhet därav försäljningen avsåg;
4. den länsstyrelse, som utfärdat det av köparen åberopade tillståndsbeviset, jämte dagen för bevisets utfärdande.

Såsom bilagor skola vid boken fogas dupletter av tillståndsbevisen.

Särskild försäljningsbok skall jämte bilagor förvaras under en tid av minst tio år från den dag sista inskrivningen gjordes — — —.

varje försäljning skola i boken antecknas dagen för försäljningen, köparens namn, yrke och hemvist, vapnens antal och slag, kaliber, fabrikat och tillverkningsnummer, så ock den myndighet, som utfärdat det av köparen åberopade tillståndsbeviset, samt bevisets nummer och dagen för dess utfärdande.

Såsom bilagor skola vid försäljningsboken fogas dupletter av köparnas tillståndsbevis.

I fall som avses i 6 § tredje stycket skola i försäljningsboken antecknas — förutom dagen för försäljningen samt köparens namn, yrke och hemvist — den försålda vapendelens art, den myndighet, som utfärdat det av köparen åberopade tillstånds- eller deklara-tionsbeviset rörande vapnet, samt bevisets nummer och dagen för dess utfärdande.

Försäljningsboken jämte bilagor skall förvaras under tio år från den dag sista anteckningen gjordes.

33 §.

Det åligger polismyndigheten i orten att tillse, att olaga handel med skjutvapen ej äger rum samt att vapen som innehavas av handlande förvaras på föreskrivet sätt.

Polismyndigheten skall minst en gång årligen låta granska handlandes

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(18 § 3 stycket delvis.)

Särskild försäljningsbok skall jämte bilagor — — — hållas tillgänglig för polismyndighet eller den som är stadd i polismyndighetens ärende.

inköps- och försäljningsböcker jämte bilagor, så ock, då anledning förekommer därtill, hans lager av skjutvapen.

34 §.

Handlande är skyldig att hålla inköps- och försäljningsböckerna jämte bilagor tillgängliga för polisman samt lämna av denne begärda upplysningar om inköpta och försålda skjutvapen samt förefintligt lager av sådana ävensom rörande andra förhållanden, som äro av betydelse för fullgörande av den tillsyn som enligt 33 § åligger polismyndighet. Polisman må ej i vidare mån än som påkallas av tjänstutövningen yppa affärsförhållande, varom han sålunda erhållit kännedom.

Nedlägges rörelsen skola inköps- och försäljningsböckerna jämte bilagor överlämnas till polismyndigheten i orten.

Om införsel till riket av skjutvapen och ammunition.

19 §.

Utan tillstånd av chefen för socialdepartementet må ej någon till riket införa skjutvapen eller ammunition; dock må transitering av sådan egendom äga rum till ort inom riket.

35 §.

1 mom. Utan tillstånd enligt vad nedan sägs må skjutvapen och ammunition ej införas till riket. Om rätt för tillverkare och handlande att till riket införa ammunition skall dock gälla vad härutinnan stadgas i förordningen om explosiva varor.

Tillstånd till införsel meddelas, där fråga är om den som bedriver tillverkning av eller handel med skjutvapen, av länsstyrelsen i det län, där rörelsen utövas, samt eljest av länsstyrelsen i det län, där sökanden har sitt hemvist, eller, om han ej har hemvist i riket, av länsstyrelsen i det

*(Gällande bestämmelser:)**(Kungl. Maj:ts förslag:)*

län, där förtullning av varan skall äga rum. Därest någon för deltagande i tävling eller övning, som anordnas av sammanslutning som avses i 9 §, vill införa skjutvapen eller ammunition, må dock tillstånd sökas hos länsstyrelsen i det län, där sammanslutningens styrelse har sitt säte.

Avser ansökan jämväl tillstånd att utan hinder av gällande utförsel-förbud inom viss tid återutföra vapen, som sökanden innehar för personligt bruk, eller ammunition till sådant vapen, ankommer det på länsstyrelsen att även upptaga ansökningen i denna del till prövning.

Har tillstånd att införa skjutvapen meddelats någon, äge han ock innehava vapnet för det ändamål tillståndet avser. Därvid skola bestämmelserna i 8—11 §§ i tillämpliga delar gälla med iakttagande, att där beslut om återkallelse enligt 9 § avser skjutvapen som innehaves på grund av införseltillstånd, uppgift om återkallelsen skall lämnas till chefen för socialdepartementet.

Beträffande tillstånd till införsel skall vad i 8, 9, 10, 20, 23, 24 och 25 §§ är föreskrivet i tillämpliga delar gälla.

Den som erhållit tillstånd att införa skjutvapen och ammunition äger innehava egendomen för det ändamål tillståndet avser. Rörande innehavet skall vad förut i denna förordning är stadgat om innehav av vapen och ammunition äga motsvarande tillämpning.

Utän hinder av vad ovan i detta moment sägs må skjutvapen och ammunition transiteras till ort inom riket.

2 mom. Skjutvapen och ammunition, som för personligt bruk av resande medföres hit till riket utan att han erhållit föreskrivet tillstånd att införa egendomen, må åter utföras, såvida egendomen i behörig ordning anmälts till tullklarering. Återutföres ej egendomen inom fyra månader efter det den enligt vad i tullstadgan sägs skall anses hava mottagits av tullanstalt eller inom den längre tid

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

generaltullstyrelsen i särskilt fall bestämmer, tillfaller egendomen kronan; och skall med egendomen förfaras i enlighet med vad som är föreskrivet om egendom, som förverkats jämlikt denna förordning.

Ansvarsbestämmelser m. m.

(20 § utom 3 mom. 1 stycket 3 punkten.)

36 §.

1 mom. Innehar någon skjutvapen utan att vare sig på grund av kungörelsen den 26 juli 1927 (nr 338) eller enligt denna kungörelse hava deklarerat vapnet eller erhållit föreskrivet tillstånd till förvärv eller innehav av vapnet eller till införsel därav; eller

1 mom. Innehar någon skjutvapen utan att vara berättigad därtill; eller

använder någon, med uppenbart missbruk av erhållet tillstånd, skjutvapen för annat ändamål än det som i tillståndsbeviset anges; eller

använder någon, med uppenbart missbruk av sin rätt att innehava skjutvapen, detsamma för annat ändamål än det vartill han är berättigad att använda vapnet; eller

ändrar någon vapen, där enligt 11 § tillstånd härtill erfordras, utan att hava erhållit sådant tillstånd; eller

underlåter innehavare av skjutvapen att, efter vad i 10 § sägs, avlämna vapnet; eller

underlåter innehavare av vapen att, efter vad i 15, 17 eller 30 §§ sägs, avlämna vapnet och ammunition till detsamma; eller

förvärvar någon ammunition i strid mot vad i 12 eller 17 § sägs,

förvärvar någon ammunition i strid mot vad i 21 § sägs,

straffes med dagsböter eller fängelse och have förverkat egendomen.

straffes med dagsböter eller fängelse, och skall egendomen förklaras förverkad till kronan. Har förseelsen skett av förbiseende eller äro omständigheterna eljest synnerligen mildrande, äge rätten pröva, särskilda skäl därtill, äger rätten pröva, huruvida egendomen skall vara förverkad. Finnes egendomen ej i behåll, må i stället värdet förklaras förverkat.

Har förseelsen skett av förbiseende eller äro omständigheterna eljest synnerligen mildrande, äge rätten pröva, huruvida egendomen skall vara förverkad.

6 mom. Kan egendom som förklarats förverkad ej tillrättaskaffas, skall dess värde gäldas.

Där vapen förklaras förverkat, må

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

2 mom. Överlåter eller upplåter någon skjutvapen i strid mot vad i 4 § tredje och fjärde styckena eller 17 § andra stycket sägs; eller

överlåter någon ammunition i strid mot vad i 12 § tredje och fjärde styckena eller 17 § andra och sjätte styckena sägs,

straffes med dagsböter eller fängelse.

3 mom. Utlämnar överlåtare eller upplåtare skjutvapen eller utlämnar överlåtare ammunition utan att föreskriven duplett av tillståndsbeviset senast vid utlämnandet tillställas honom; eller

medför någon i fall som avses i 11 § första, andra och tredje styckena varken deklara-tions- eller tillståndsbevis eller, där fråga är om jaktvapen, sådant särskilt bevis som omförmåles i 8 § eller jaktkort eller jakt-pass, försett med sådan anteckning som i 11 § andra stycket sägs; eller

jämväl för detsamma avsedd ammunition som den dömda innehar förklaras förverkad.

2 mom. Överlåter eller upplåter någon vapen eller ammunition i strid mot vad i 5 § 2 mom., 6 § första stycket, 21 § 1 mom. eller 31 § andra stycket sägs; eller

överlåter någon vapen utan rekvisition som i 29 § sägs,

straffes med dagsböter eller fängelse.

3 mom. Utlämnas vapen eller ammunition i strid mot bestämmelserna i 6 § tredje stycket andra punkten, 10 § tredje stycket eller 24 § tredje stycket; eller

åsidosättes i fråga om vapen och ammunition, som innehaves av sammanslutning som avses i 9 §, vad i 12 §, 25 § 3 eller 4 mom. eller 26 § stadgas,

straffes den felande med dagsböter.

4 mom. Bryter någon mot föreskriften i 6 § andra stycket, 9 § andra stycket andra punkten eller 31 § tredje stycket; eller

underlåter innehavare av tillstånds- eller deklara-tionsbevis att, efter vad i 15 eller 20 § eller 27 § tredje stycket sägs, avlämna beviset; eller

medföres i fall som avses i 18 § 1 mom. ej föreskriven legitima-tions-handling; eller

fullgöres ej i 19 § stadgad anmälnings-skyldighet,

(Gällande bestämmelser:)

straffes med dagsböter.

Visar den som blivit angiven för underlåtenhet att vid bärande av skjutvapen medföra föreskrivet bevis inom en vecka efter det angivelsen blev honom kunnig hos åklagaren, att han vid tiden för förseelsen deklarerat vapnet eller eljest ägde innehava detsamma, och giva omständigheterna vid handen, att förseelsen haft sin grund i förbiseende, vare från ansvar fri.

4 mom. Idkar någon handel med skjutvapen utan att vara berättigad därtill enligt 16 §; eller

innehar den som erhållit tillstånd att idka handel med skjutvapen sådana vapen till större antal eller av annat slag än som anges i tillståndsbeslut enligt 16 §; eller

idkar han handel med skjutvapen å annan plats än tillståndet avser; eller

bryter han eller den som erhållit tillstånd att idka handel med ammunition mot vad i 18 § är stadgat,

straffes med dagsböter.

Den som under tid, då han är ställd under åtal för förseelse som i detta moment sägs, fortsätter samma förseelse skall för varje gång åtal därför anhängiggöras fällas till särskilt ansvar.

5 mom. Inför någon till riket skjutvapen eller ammunition utan att hava erhållit föreskrivet tillstånd därtill, straffes med dagsböter eller fängelse, och vare den olovligen införda egendomen förverkad.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

straffes med böter från och med tio till och med trehundra kronor.

Den som ertappats med att bära skjutvapen utan att medföra tillstånds- eller deklarationsbevis eller jaktkort eller jaktpass, försett med anteckning som i 18 § 1 mom. sägs, vare fri från ansvar, därest han inom en vecka därefter hos åklagaren eller den som åklagaren bestämmer styrker, att han vid tiden för förseelsen ägde innehava vapnet, samt omständigheterna giva vid handen, att förseelsen haft sin grund i tillfälligt förbiseende.

5 mom. Idkar någon handel med skjutvapen utan att vara berättigad därtill; eller

åsidosätter den som erhållit tillstånd att idka handel med skjutvapen bestämmelserna i 12 § första stycket eller 29, 32 eller 34 §,

straffes med dagsböter.

6 mom. Inför någon till riket vapen eller ammunition, där enligt 35 § tillstånd härtill erfordras, utan att hava erhållit sådant tillstånd, straffes med dagsböter eller fängelse, och skall den olovligen införda egendomen förklaras förverkad till kronan. Finnes egendomen ej i behåll,

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

Lika med olovlig införsel anses försök därtill.

Är införsel av skjutvapen eller ammunition belagd med straff enligt gällande bestämmelser om ansvar för olovlig varuinförsel, skola dessa lända till efterrättelse.

7 mom. Fälles den som deklarerat eller erhållit tillstånd att innehava eller till riket införa skjutvapen till ansvar jämlikt 1 mom. och förklaras vapnet förverkat; eller

fälles han till ansvar jämlikt 2 mom. för obehörig överlåtelse eller upplåtelse av vapnet; eller

fälles den som erhållit tillstånd att idka handel med skjutvapen eller ammunition till ansvar jämlikt denna paragraf,

åligger det domstolen att om beslutet underrätta länsstyrelsen i det län där den dömden har sitt hemvist eller, i fall som sist nämnts, där handelsrörelsen utövas.

22 §.

Polisman eller tulltjänsteman, som anträffar egendom vilken skäligen kan antagas vara förverkad enligt 20 § 1 eller 5 mom., eller som påträffar skjutvapen eller ammunition vars ägare icke är känd eller icke kan anträffas, skall taga egendomen i beslag. Äger beslagaren själv anställa åtal, åligger det honom att, där han finner beslaget böra bestå, så snart ske kan väcka talan angående ansvar för brottet eller, då ägaren icke är känd eller icke kan anträffas, göra sådan anmälan som i 23 § sägs. Äger beslagaren icke själv anställa åtal, skall han ofördröjligen göra anmälan om beslaget hos allmänna åklagaren,

må i stället värdet förklaras förverkat.

Lika med olovlig införsel anses försök därtill.

7 mom. Fälles någon till ansvar jämlikt denna paragraf eller har eljest högre rätt avgjort mål, vari underrätt ådömt sådant ansvar, åligger det domstolen att ofördröjligen om beslutet underrätta länsstyrelsen i det län, där den dömden har sitt hemvist, eller, där fråga är om den som idkar handel med skjutvapen eller ammunition, länsstyrelsen i det län, där rörelsen utövas. Enahanda underrättelseplikt åligger domstolen, där någon som övertygats om gärning som avses i denna paragraf förklarats jämlikt 5 kap. 5 § strafflagen ej kunna fällas till ansvar.

37 §.

Påträffar polisman eller tulltjänsteman egendom, som skäligen kan antagas vara förverkad enligt 36 § 1 eller 6 mom., skall han taga egendomen i beslag. Äger han icke själv anställa åtal, skall han ofördröjligen om beslaget göra anmälan hos vederbörande åklagare, vilken har att pröva huruvida beslaget skall bestå.

Vad nu sagts gäller även beträffande med polisens befogenhet utrustad ordningsvakt för jaktbevakning, personal vid domänverket, lappfogde och lapptillsynsman.

(Gällande bestämmelser:)

vilken har att pröva huruvida beslaget skall bestå och, därest beslaget finnes icke böra hävas, vidare förfara på sätt nyss sagts.

Anställes, i fall då ägaren kan anträffas, ej åtal inom en månad från beslaget, vare detsamma förfallet

(25 § 1 stycket, 24 § 2 stycket och 25 § 2 stycket.)

Böter som ådömas enligt denna kungörelse samt egendom som är förverkad ävensom belopp som utgives i stället för dylik egendom tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas gäldande, skola de förvandlas enligt allmänna strafflagen.

Har egendom förklarats förverkad genom laga kraft ägande utslag eller är egendom förverkad enligt 23 §, skall därmed förfaras på sätt länsstyrelsen bestämmer.

Skall egendom vara förverkad såväl jämlikt denna kungörelse som jämlikt annan författning, skall beträffande förverkandet vad i sådan författning är stadgat äga tillämpning.

Särskilda bestämmelser.

(26 § 2 mom.)

2 mom. Hos länsstyrelsen skall därjämte föras förteckning rörande inkomna ansökningar om tillstånd att innehava skjutvapen eller att förvärva ammunition. Sådan förteckning skall innehålla

1. ärendets nummer och dagen då ansökningen inkom;

(Kungl. Maj:ts förslag:)

38 §.

Böter, som ådömas enligt denna förordning, tillfalla kronan.

Med förverkad egendom skall förfaras på sätt därom är särskilt föreskrivet.

Skall egendom vara förverkad såväl jämlikt denna förordning som enligt annan författning, skall beträffande förverkandet gälla vad i sådan författning är stadgat; dock skall i fråga om förfarandet med egendom, som förverkats enligt lagen om straff för olovlig varuinförsel, i stället för bestämmelserna i sagda lag gälla vad som är föreskrivet beträffande egendom, som förverkats jämlikt denna förordning.

39 §.

Hos länsstyrelse, så ock hos polismyndighet i annan ort än Stockholm skall, i enlighet med de närmare föreskrifter Konungen utfärdar, föras register för anteckning av uppgifter rörande ärenden som avses i denna förordning.

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

2. sökandens fullständiga namn, födelsedag, yrke och hemvist samt överlåtarens eller upplåtarens fullständiga namn, yrke och hemvist;

3. i fråga om skjutvapen vapnets beteckning och kaliber samt i fråga om ammunition det eller de varuslag och den myckenhet därav ansökningen avser;

4. dagen för länsstyrelsens beslut, beslutets huvudsakliga innehåll och löpande nummer å tillståndsbevis;

5. uppgift om beslut angående återkallelse av rätt att innehava vapen och om dagen för vapnets avlämnande, där denna är känd;

6. uppgift om underrättelse som jämlikt 20 § 7 mom. lämnats till länsstyrelsen om domstols beslut, varigenom vapnet förklarats förverkat.

27 §.

Över länsstyrelsens beslut i ärende som avses i denna kungörelse må talan ej föras.

(28 § 1—3 styckena.)

Denna kungörelse äger ej tillämpning å kronan, ej heller å statspolis-

40 §.

Polismyndighets beslut må överklagas hos länsstyrelsen sist å trettonde dagen efter det klaganden erhöi del av beslutet.

Över länsstyrelsens beslut i ärende, som avses i 14, 16, 27, 28 eller 30 §, må klagan föras hos Konungen genom besvär, som skola hava inkommit till inrikesdepartementet inom tid som i första stycket sägs.

Talan mot länsstyrelsens beslut i annat ärende än i andra stycket sägs må ej föras.

Polismyndighets och länsstyrelsens beslut lända till efterrättelse utan hinder av besvär, intill dess annorlunda förordnas.

41 §.

1 mom. Denna förordning äger ej tillämpning å kronan, ej heller å

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

intendenten och polischef i stad eller på landet samt dem överordnade myndigheter.

Bestämmelserna i 4 § äga ej tillämpning å överlåtelse eller upplåtelse från kronan eller polismyndighet som i första stycket sägs till statens befattningshavare eller person tillhörande försvars- eller polisväsendet såvitt angår tjänstevapen; och äger befattningshavare eller person som nu nämnts utan tillstånd varom i 12 § stadgas från kronan eller polismyndighet som i första stycket sägs förvärva ammunition till sådant vapen.

Föreskrifterna i 3 samt 9—11 §§ gälla ej tjänstevapen som innehavas av statens befattningshavare eller person tillhörande försvars- eller polisväsendet.

statspolisintendenten, polischef och civilförsvarschef samt dem överordnade myndigheter.

2 mom. Vad i 5 § stadgas skall ej gälla beträffande överlåtelse eller upplåtelse till statens befattningshavare eller person tillhörande försvars-, civilförsvars- eller polisväsendet av sådant vapen, som vederbörande enligt utfärdade föreskrifter är skyldig att innehava för tjänsten, därest överlåtelsen eller upplåtelsen sker från kronan eller myndighet som i 1 mom. sägs, och ej heller å överlåtelse eller upplåtelse av vapen från kronan till sammanslutning, beträffande vilken Kungl. Maj:t förordnat därom, eller till den som för kronans räkning tillverkar krigsmateriel. I fall som nu nämnts äger vederbörande vapeninnehavare jämväl utan tillstånd varom stadgas i 21 § från kronan eller myndighet som i 1 mom. sägs förvärva erforderlig ammunition till vapnet.

Vill den som frånträder tjänst, varmed följt skyldighet att innehava tjänstevapen, därefter innehava vapnet, skall han söka tillstånd därtill enligt vad i 5 § är stadgat. Avslås ansökningen, skall vad i 17 § är föreskrivet äga motsvarande tillämpning.

3 mom. Föreskrifterna i 11 och 14—18 §§ gälla ej innehav av vapen och ammunition som avses i 2 mom. första stycket.

42 §.

Närmare föreskrifter angående tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning meddelas av Konungen.

(Gällande bestämmelser:)

(Kungl. Maj:ts förslag:)

Denna kungörelse länder till efterrättelse från och med den 1 juli 1934;
— — —.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1950, då vapenkungörelsen den 22 juni 1934 (nr 315) och kungörelsen samma dag (nr 316) om inlösen av skjutvapen enligt vapenkungörelsen skola upphöra att gälla.

Innehar någon den 1 januari 1950 skjutvapen utan att vare sig på grund av kungörelsen den 26 juli 1927 (nr 338) eller vapenkungörelsen hava deklarerat eller erhållit föreskrivet tillstånd att förvärva, innehava eller införa vapnet är han skyldig att senast den 31 mars 1950 söka tillstånd att innehava detsamma efter vad i denna förordning stadgas. Har sådan ansökan gjorts senast sistnämnda dag, vare han fri från ansvar för det han innehåft vapnet utan att hava varit berättigad därtill. Vad sist sagts skall dock ej gälla, där åtal väckts före den 1 januari 1950.

I samband med propositionen har utskottet till behandling förehåft följande i anledning av densamma väckta motioner, nämligen
inom första kammaren
nr 258 av herr *Näsgrård* samt
inom andra kammaren
nr 323 av herrar *Ericsson* i Sörsjön och *Nilsson* i Varuträsk och
nr 324 av herrar *Persson* i Norrby och *Pettersson* i Dahl, likalydande med motionen I: 258.

I motionerna I: 258 och II: 324 hemställes, »att riksdagen måtte uttala sig för sådan ändring av förslaget till vapenförordning, att den som visar sig ha rätt att inneha jaktvapen skall äga att inköpa ammunition till detsamma utan särskilt tillstånd».

Motionen II: 323 utmynnär i yrkande, att riksdagen vid propositionens behandling »måtte uttala sig för en sådan ändring, att medborgare, som beviljars tillstånd att inneha skjutvapen, må utan särskilt tillstånd äga rätt att förvärva ammunition till dylikt vapen».

Beträffande de i propositionen anförda skäl, för vilka redogörelse icke lämnas här nedan, får utskottet hänvisa till propositionen. I fråga om motionärernas motivering hänvisas till motionerna.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

Enligt förslaget skall gällande vapenkungörelse ersättas med en ny författning, som i princip ansluter sig till nuvarande bestämmelser. På åtskilliga punkter föreslås dock ändringar. Vad ammunition beträffar skall sålunda den nya författningen gälla endast handvapenammunition. Ärenden om förvärv av ammunition samt införsel av skjutvapen och ammunition skola decentraliseras. Förvärv av ammunition skall underlättas. I övrigt föreslås bl. a. en närmare reglering av rätten att tillfälligt utlåna skjutvapen liksom av frågan om förvaringen av vapen och ammunition. Ändrade regler föreslås vidare i syfte att nedbringa statens utgifter för inlösen av vapen. Rätt att överklaga vissa beslut skall införas. Dessutom föreslås olika åtgärder i syfte att få till stånd en bättre kontroll över vapeninnehaven samt att stärka skyddet mot missbruk av vapen.

För att åstadkomma en så långt möjligt enhetlig prövning av ansökningar om tillstånd att förvärva och inneha vapen och ammunition skola särskilda tillämpningsföreskrifter utfärdas.

Den nya författningen avses skola träda i kraft den 1 januari 1950.

Inledning.

Alltsedan slutet av det första världskriget ha i vårt land skjutvapen och ammunition varit underkastade viss kontroll från det allmännas sida. Den första författningen i ämnet utfärdades år 1918 och innefattade bl. a. förbud mot försäljning eller annan överlåtelse av skjutvapen och ammunition till annan än den som erhållit vederbörligt tillstånd till förvärvet. Denna förordning ägde liksom de därefter utfärdade vapenförfattningarna begränsad giltighetstid. Genom kungörelse den 26 juli 1927 (nr 338) med vissa bestämmelser angående skjutvapen och ammunition avlöstes det provisoriska systemet och ersattes med bestämmelser av definitiv natur. Kungörelsen gällde till den 1 juli 1934, då den efterträddes av den nu gällande vapenkungörelsen den 22 juni 1934 (nr 315).

Vid olika tillfällen ha från skilda håll yrkanden framförts om att vapenkungörelsen borde omarbetas. Med anledning därav uppdrog Kungl. Maj:t den 27 oktober 1944 åt numera byråchefen Erik Sjöholm att inom socialdepartementet verkställa en allmän översyn av vapenkungörelsen samt framlägga därav föranlett förslag. Enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande samma dag tillkallades landssekreteraren i Gävleborgs län Gösta Finngård, överstelöjtnanten vid fälttygkåren Arthur von Schmalensée, jaktvårdskonsulenten i Stockholms stad och län, ryttmästaren Berno von Bornstedt, landsfiskalen i Tumba distrikt Sven Wadenius och stadsfiskalen i Kristianstad Ruben Stenvik att såsom experter biträda den sakkunnige vid utredningen. Den 30 november 1945 avlämnade utredningsmannen betänkande med förslag till ny vapenkungörelse.

Förslaget ansluter sig i princip till nu gällande vapenkungörelse. Liksom hittills skall sålunda för innehav och förvärv av skjutvapen och ammuni-

tion fordras länsstyrelsens tillstånd. Åtskilliga ändringar föreslås dock. Dessa gå i allmänhet ut på att åstadkomma en bättre kontroll över vapeninnehaven samt att stärka skyddet mot missbruk av skjutvapen. Bland förslagens detaljer kan nämnas, att vissa lättnader förordas i fråga om förvärv av ammunition. Särskilda tillämpningsföreskrifter avses skola utfärdas i syfte bl. a. att erhålla en mera enhetlig och rationell prövning av licensansökningar om såväl vapen som ammunition.

Betänkandet har remissbehandlats i vanlig ordning. I yttrandena har man allmänt uttalat sig för att en ny vapenförfattning borde utfärdas i huvudsaklig överensstämmelse med utredningens förslag.

Vid ärendets fortsatta beredning inom socialdepartementet ansågs frågan om en revision av gällande vapenförfattning böra anstå till dess de inom handelsdepartementet tillkallade sakkunniga för revision av förordningen angående explosiva varor avgivit sitt betänkande. Dessa sakkunniga ha sedermera med skrivelse den 17 november 1947 avlämnat betänkande med förslag till ny förordning angående explosiva varor m. m. (SOU 1948: 8). Enligt förslaget skola bl. a. vapenkungörelsens bestämmelser om ammunition överföras till den nya förordningen. Vidare skall handläggningen av ärenden rörande förvärv av handvapenammunition överflyttas från länsstyrelserna till de lokala polismyndigheterna.

Vid remissbehandlingen av de sakkunnigas betänkande ha olika meningar uttalats beträffande förslaget att överföra vapenkungörelsens bestämmelser om ammunition till den föreslagna nya förordningen angående explosiva varor. Däremot har man allmänt gillat den föreslagna decentraliseringen av ammunitionsärendena.

Grunderna för en reviderad vapenförfattning.

Efter en redogörelse för gällande bestämmelser, vapenutredningens förslag, däröver avgivna yttranden, explosivvarusakkunnigas förslag och yttranden över detta anför *föredragande departementschefen, statsrådet Mossberg*, följande:

»Översynen av vapenkungörelsen synes berättiga till det allmänna om-dömet, att kungörelsen förhållandevis väl fyllt sin uppgift. Å andra sidan ger undersökningen otvetydigt vid handen, att författningen är behäftad med brister i olika hänseenden. Att avhjälpa dessa anser jag vara angeläget, där-est kontrollen över vapeninnehaven skall få avsedd verkan. Då den omarbetning av de nuvarande bestämmelserna som erfordras måste bli jämförelsevis omfattande, bör gällande kungörelse ersättas med en ny författning. Denna bör lämpligen benämnas vapenförordning.

Utredningens förslag är uppbyggt efter samma principer, som ligga till grund för nu gällande vapenkungörelse. På åtskilliga punkter föreslås dock ändringar och kompletteringar. Förslaget har i stort sett vunnit allmän anslutning bland remissinstanserna.

Beträffande förslaget principer ha vid remissbehandlingen erinringar endast framställts mot det sätt, varpå frågan om ammunition lösts. Denna kritik, som framförts bl. a. av 1942 års explosivvarusakkunniga, går ut på att vissa olägenheter skulle vara förenade med att bestämmelserna om förvärv och innehav av ammunition vore fördelade på två författningar och att frågan om förvärv och innehav av ammunition för skjutvapen lämpligen borde regleras i förordningen angående explosiva varor.

Sedermera ha nämnda sakkunniga framlagt förslag till ny förordning angående explosiva varor. I enlighet med sin tidigare intagna ståndpunkt ha de därvid föreslagit, att vapenkungörelsens bestämmelser om ammunition skola överföras till den föreslagna förordningen. I yttrandena över förslaget äro meningarna delade på denna punkt. Till dem som avstyrkt förslaget höra bl. a. samtliga huvudorganisationer inom skytterörelsen och Svenska jägareförbundet.

För egen del anser jag, att den nya vapenförfattningen huvudsakligen bör utformas enligt vapenutredningens förslag. De explosivvarusakkunnigas förslag, att bestämmelserna om ammunition för skjutvapen skola överföras till den nya förordningen angående explosiva varor, kan jag, såsom inledningsvis antytts, biträda endast i fråga om annan ammunition än för handvapen.

Ammunition för jaktgevär, pistoler eller andra handvapen kan vare sig beträffande farlighetsgraden eller ur annan synpunkt, som bör beaktas vid en reglering av förevarande fråga, anses jämförlig med annan ammunition, som i allmänhet uteslutande eller huvudsakligen består av sprängämne. Den kontroll över handvapenammunition, som fordras från samhällets sida, bör därför också väsentligen ske efter andra principer än dem som böra gälla för sprängämnena och andra mera typiska explosiva varor.

Ett utbrytande av bestämmelserna om handvapenammunition från den författning, som gäller för handvapen, skulle vidare — och detta är i förevarande sammanhang av särskild betydelse — medföra påtagliga olägenheter i synnerhet för allmänheten, för vilken ju handvapenammunition är av alldeles särskilt intresse. En uppdelning av bestämmelserna om handvapen och handvapenammunition på skilda författningar skulle orsaka den enskilde betydande olägenheter. Dessa nackdelar av de sakkunnigas förslag ha också kraftigt understrukits av de remissinstanser, vars intressen i särskilt hög grad beröras av den ifrågasatta ändringen, och måste väga tyngre än de fördelar, som skulle kunna vinnas genom förslaget genomförande.

Ett ytterligare skäl för att handvapenammunition bör regleras i samma författning som handvapen är att den allmänna kontrollen över dessa varor bör ske enligt enahanda grunder. I gällande vapenkungörelse, vilken i praktiken huvudsakligen har betydelse för handvapen och ammunition till sådana, ha också liksom i den nu föreslagna vapenförfattningen bestämmelserna om förvärv och innehav av vapen och ammunition utformats efter i stort sett samma principer.

På grund av vad nu anförts anser jag, att enskildas förvärv och innehav av handvapenammunition bör regleras i den nya vapenförfattningen. Övriga

frågor om ammunition synas däremot böra behandlas i den föreslagna förordningen angående explosiva varor.

Även handel med handvapenammunition bör således enligt min mening regleras i nämnda förordning. Såsom framgår av den föregående redogörelsen äro bestämmelser om handel med ammunition f. n. meddelade i dels vapenkungörelsen, dels förordningen angående explosiva varor. Detta medför uppenbarligen vissa olägenheter icke endast för de myndigheter, som ha att tillämpa bestämmelserna och övervaka deras efterlevnad, utan också och framför allt för den som idkar sådan handel. Dessa nackdelar av det nuvarande systemet böra i detta sammanhang undanröjas. Detta synes lämpligast kunna ske genom att — på sätt de explosivvarusakkunniga föreslagit — alla bestämmelser rörande handel med ammunition upptagas i den nya förordningen om explosiva varor. I samband därmed torde i förenklande syfte vissa ändringar böra vidtagas i nu gällande bestämmelser rörande handel med ammunition. Såunda bör bl. a. den i vapenkungörelsen stadgade skyldigheten för den som erhållit tillstånd att idka sådan handel att söka särskilt tillstånd för innehav av den ammunition handelstillståndet avser upphävas. Motsvarande lättnad bör även genomföras beträffande handel med skjutvapen. Till dessa frågor återkommer jag i ett senare avsnitt.

I enlighet med det anförda har inom inrikesdepartementet upprättats förslag till vapenförordning.

Av utredningens betänkande framgår, att det sätt, varpå bestämmelserna i gällande vapenkungörelse tillämpas, varierar i hög grad i de olika länen. Detta gäller särskilt prövningen av licensansökningar om vapen och ammunition. I likhet med utredningen anser jag det vara av stor vikt, att denna ojämnhet i praxis så långt ske kan undanröjas. I sådant syfte böra i anknytning till vapenförordningen till ledning för myndigheterna erforderliga föreskrifter och anvisningar utfärdas angående författningens närmare tillämpning.»

I *propositionen nr 180* till innevarande riksdag har framlagts förslag till förordning om explosiva varor, upptagande bestämmelser i de ämnen, som enligt departementschefens ovan återgivna uttalande borde behandlas i nämnda förordning. Över samma proposition har utskottet avgivit utlåtande nr 45.

Tillfällig utlåning av vapen.

Bestämmelser om rätt för enskild vapeninnehavare att utan särskilt tillstånd utlåna sitt vapen meddelas i förslagets 6 §. Enligt dessa bestämmelser skall bl. a. gälla, att utlåning ej må ske till den som ej fyllt sexton år. Om rätt för skytteföreningar och vissa därmed jämställda sammanslutningar att utlåna vapen stadgas i 9 §. Något krav på att låntagaren skall hava uppnått viss ålder uppställer icke denna paragraf.

Gällande bestämmelser.

I 4 § vapenkungörelsen föreskrives skyldighet för den som vill förvärva eller önskar såsom lån eller eljest inneha annan tillhörigt skjutvapen att hos länsstyrelsen i det län, där han har hemvist, söka tillstånd härtill. Vapen må ej överlåtas eller upplåtas till annan än den som erhållit tillstånd att inneha vapnet. Utan hinder av vad sålunda föreskrivits må vapen tillfälligt upplåtas i fall, då tillstånd enligt kungörelsen meddelats, till användande för samma ändamål som det, för vilket tillståndet lämnats, och i annat fall för jakt- eller sportändamål.

Enligt 11 § första stycket skall den som bär skjutvapen medföra deklara-tions- eller tillståndsbevis för att på tillsägelse av polisman uppvisas. Företes ej sådant bevis, må vapnet omhändertagas av polismannen; dock äger den som burit vapnet återfå detsamma, om han inom en vecka visar, att han var berättigad att inneha vapnet.

Tidigare reformförslag.

I en *motion vid 1938 års riksdag* (II: 229) yrkades bl. a., att riksdagen måtte anhålla om sådan revision av vapenkungörelsen, att lojala jägare icke hindrades att förvärva jaktgevär. I motiveringen till motionen anfördes bl. a., att klarare bestämmelser om rätten att låna skjutvapen syntes erforderliga. Det borde exempelvis klart framgå, att om en jägare, som lånat ett jaktgevär, medförde antingen ägarens deklara-tions- eller tillståndsbevis eller avskrift därav, lånet skulle anses fullt legitimt.

Motionen föranledde emellertid, såvitt nu är i fråga, icke någon framställning från riksdagen till Kungl. Maj:t.

I skrivelse den 27 december 1939 har *Svenska jägareförbundet* även fram-lagt förslag om en närmare reglering av frågan om tillfällig upplåtelse av vapen.

Utredningen.

Utredningen vitsordar behovet av en mera fullständig reglering av frågan om tillfällig utlåning av vapen.

För att undanröja föreliggande brister i gällande bestämmelser om tillfäll-ig upplåtelse av vapen föreslår utredningen dels att i författningstexten be-stämmas ett visst antal dagar som maximitid för sådan upplåtelse, dels att erforderliga kontrollföreskrifter meddelas. Maximitiden borde utgöra åtta da-gar, och kontrollföreskrifterna borde i stort sett utformas i enlighet med vad jägareförbundet föreslagit. I överensstämmelse härmed borde, där vapnet ej vore avsett att användas endast i upplåtarens närvaro, denne till låntagaren överlämna avskrift av sitt deklara-tions- eller tillståndsbevis, försedd med på-skrift av upplåtaren om utlåningen och det tillfälle utlåningen avsåg. Upp-tog deklara-tions- eller tillståndsbeviset ett flertal vapen och avsåg upplåtel-sen icke samtliga dessa, borde i stället för avskrift utdrag av beviset kunna göras rörande det eller de ifrågavarande vapnen. Såsom legitimationsmedel

för låntagare, som tillhörde upplåtarens familj, syntes av praktiska skäl även böra godkännas det för upplåtaren utfärdade deklara-tions- eller tillståndsbeviset. Formulär till upplåtelsehandling borde enligt utredningens mening fastställas av blankettkommissionen och genom förmedling av polis-myndigheterna, jaktvårdssammanslutningar m. fl. kostnadsfritt tillhandahållas allmänheten. I stället för en av jägareförbundet föreslagen relativt utförlig redogörelse för de fall, då av personliga skäl tillfällig upplåtelse ej bör få äga rum, borde lämpligen användas en med nuvarande 6 § överens-stämmande formulering, d. v. s. att skjutvapen må utlånas endast till per-son, som skäligen kan antagas ej komma att missbruka detsamma. Att i författningstexten uppställa en viss minimiålder för låntagaren syntes ej lämpligt. Bestämmelserna om tillfällig upplåtelse förutsattes även skola äga tillämpning, där vapenhandlare på prov utlånade vapen till spekulant. I fråga om utlåning av vapen för tävlingsändamål från skytteföreningar och vissa andra sammanslutningar till medlemmar skulle föreskrifterna däremot ej gälla, utan sådan utlåning skulle få ske för den tid och på de villkor i övrigt sammanslutningen bestämde. Även i detta fall skulle dock särskild le-gitimationshandling överlämnas till låntagaren.

Yttrandena.

Utredningens förslag har i allmänhet tillstyrkts eller lämnats utan erinran. I en del yttranden har det dock kritiserats i vissa hänseenden.

Sålunda anför *länsstyrelsen i Hallands län*:

Det synes länsstyrelsen i hög grad otillfredsställande, att vapen jämlikt 4 § 3 mom. första stycket i förslaget må utlånas för kortare tid, utan att något krav uppställas på att låntagaren skall ha uppnått viss ålder. De normer angående ålder, myndigheterna regelmässigt tillämpa i vapenären-den, kunna därigenom i många fall kringgå, och har det härstädes före-kommit att en person, vilken med hänsyn till sin ålder fått ansökan om va-peninnehav avslagen, låtit förstå att han i stället skulle låna en annan per-sons vapen. En åldersgräns borde därför uppställas för rätt att låna vapen utan tillstånd, åtminstone i de fall vapen brukas annorledes än i äldres när-varo och under deras uppsikt.

Krav på en skärpning av låntagarens personliga kvalifikationer framföras i ett flertal yttranden.

Länsstyrelsen i Kronobergs län anser, att utlåning ej bör få ske till den som ej fyllt sexton år. *Länsstyrelserna i Kalmar och Västernorrlands län* föreslå, att för utlåning till omyndig förmyndarens samtycke skall erfordras.

Departementschefen.

I förevarande fråga anför *departementschefen*:

»Uppenbarligen måste det anses vara ett legitimt intresse att tillfällig utlå-ning av vapen under vissa förhållanden skall kunna äga rum utan att myn-dighets tillstånd erfordras. Såsom utredningen framhållit äro de nuvarande bestämmelserna ej tillfredsställande. Dels råder tvekan om hur begreppet »tillfälligt» rätteligen bör tolkas, dels är det icke möjligt att kontrollera, att

en såsom tillfällig angiven upplåtelse i verkligheten har sådan karaktär. Dessutom saknas föreskrifter om hur låntagaren skall styrka lånets nyss angivna art. En fullständigare reglering av frågan är därför påkallad. Utredningens förslag synes i stort sett väl avvägt och kan därför av mig i allt väsentligt godtagas.

Beträffande utformningen av de materiella bestämmelserna har i ett par yttranden ifrågasatts i vad mån utlåningsrätten borde begränsas till vissa slag av vapen. Med hänsyn bl. a. till de kvalifikationer som enligt min åsikt böra uppställas i fråga om låntagarens person samt de föreslagna straffpåföljderna för obehörig upplåtelse (dagsböter eller fängelse) synes en sådan begränsning ej erforderlig. I ett par andra hänseenden böra dock vissa jämkningar ske. Sålunda synas praktiska skäl tala för att maximitiden för utlåningen bör utsträckas till två veckor. Därjämte torde en viss skärpning av låntagarens personliga kvalifikationer vara motiverad. I överensstämmelse med vad i detta avseende föreslagits i vissa yttranden bör sålunda från rätten att låna vapen uteslutas — förutom den som kan antagas komma att missbruka vapnet — den som upplåtaren vederligt fått vapen dömt förverkat, meddelad vapenlicens indragen eller förbjudits inneha vapen. Vidare bör en viss minimiålder uppställas för låntagaren. Denna torde böra sättas till sexton år. Detta synes mig vara lämpligare än att, såsom av ett par remissmyndigheter ifrågasatts, för utlåning till omyndig kräva förmyndarens samtycke.

Enligt utredningens förslag skola bestämmelserna om tillfällig utlåning även äga tillämpning, där vapenhandlare på prov utlånar vapen till spekulant. Detta synes riktigt och lämpligt. Att såsom i några yttranden föreslagits beträffande sådan utlåning ytterligare skärpa fordringarna rörande låntagarens person anser jag ej vara påkallat.

Vad härefter angår de av utredningen föreslagna kontrollföreskrifterna har från ett par håll anmärkts, att dessa förefölle väl omständliga. Jag kan ej dela denna uppfattning.»

Förvärv av ammunition.

Vapenförordningen avses, såsom förut framhållits, icke skola gälla för annan ammunition än handvapenammunition. Handlandes förvärv och innehav av ammunition skall överhuvud lämnas utanför förordningen. Den följande framställningen avser därför endast enskilda personers och sammanslutningars förvärv av handvapenammunition.

Gällande bestämmelser.

Enligt 12 § vapenkungörelsen fordras för rätt att förvärva ammunition tillstånd av länsstyrelsen i det län, där sökanden har sitt hemvist. Tillstånd må beviljas allenast den som äger inneha sådant skjutvapen, för vilket ammunitionen är avsedd. Ammunition må ej överlåtas till annan än den som erhållit tillstånd att förvärva densamma. Tillstånd erfordras dock ej,

där någon som är berättigad att inneha skjutvapen önskar förvärva hagelpatroner till vapnet eller hylsor för sådana patroner. Enligt 14 § skall vad i 6 § kungörelsen stadgas om att tillstånd till skjutvapen må meddelas allenast enskild person, som finnes vara i behov av vapnet samt skäligen kan antagas ej komma att missbruka detsamma, äga motsvarande tillämpning beträffande ansökan om tillstånd att förvärva ammunition. Tillstånd må meddelas endast för viss tid, högst sex månader. Ansökan om tillstånd att förvärva ammunition ingives till polismyndigheten i orten, som utom i Stockholm skall insända ansökningen jämte eget yttrande till länsstyrelsen. Särskilda regler gälla bl. a. för det av staten kontrollerade skytteväsendet.

Tidigare reformförslag.

Ändringar i gällande licenstväng rörande ammunition ha under senare år påyrkats vid olika tillfällen.

I *motioner vid 1940, 1943 och 1947 års riksdagar* (1940 II: 29, 1943 II: 17 och 1947 II: 6) ha sålunda hemställts om sådan ändring i nuvarande bestämmelser, att den som på grund av tillstånd vore berättigad att inneha skjutvapen skulle utan särskilt tillstånd äga förvärva ammunition till vapnet. Motionerna avstyrktes av vederbörande utskott (första lagutskottets utlåtande 1940 nr 35, 1943 nr 4 resp. 1947 nr 11) och föranledde ej någon riksdagens åtgärd.

Ändring i gällande bestämmelser om förvärv av ammunition har även föreslagits av *Svenska jägareförbundet*. I sin tidigare omnämnda skriftelse den 27 december 1939 har förbundet sålunda förordat, att bestämmelsen i 12 § vapenkungörelsen om skyldighet att söka tillstånd till förvärv av ammunition ej skulle äga tillämpning i sådana fall, då under jakt en deltagare för omedelbart begagnande överlämnar ett mindre antal patroner till annan deltagare eller då vid tillfällig upplåtelse av gevär upplåtaren överlämnar jämväl ett efter den avsedda användningen lämpat antal patroner till vapnet. Förbundet har därjämte föreslagit sådan ändring i 28 § vapenkungörelsen, att även jaktvårdssammanslutning, som åtnjuter direkt statsbidrag från jaktvårdsfonden, och till sådan sammanslutning ansluten förening skola vara berättigade att tillhandahålla sina medlemmar övnings- och tävlingsammunition vid skjutningar, som sammanslutningarna anordna.

Utredningen.

Utredningen har funnit jägareförbundets ändringsförslag böra förverkligas.

I anslutning till jägareförbundets förslag framhåller utredningen, att gällande licenstväng för förvärv av ammunition innebure vissa olägenheter för den enskilde samt att detta framför allt gällde förvärv av ammunition till kulgevär för jaktändamål. Beträffande ammunition till övningskjutning med kulgevär och pistol borde enligt utredningens mening sådana övningar regelmässigt bedrivas endast av de av staten kontrollerade skytte-

och jaktvårdssammanslutningarna. Enligt utredningens förslag skulle emellertid skytteföreningar tillhörande det frivilliga statskontrollerade skytteväsendet och vissa frivilliga försvarsorganisationer liksom hittills vara berättigade att för övningsändamål tillhandahålla sina medlemmar ammunition utan att dessa innehade vederbörligt tillstånd att förvärva ammunition. Samma rätt skulle även tillkomma svenska pistolskytte-, sportskytte- och jägareförbunden jämte tillhörande underavdelningar. Härigenom hade enligt utredningens mening frågan om anskaffande av övningsammunition till kulgevär och pistol reglerats på ett tillfredsställande sätt.

Vad angår ammunition för jaktstudsare för annat än övningsskjutning anför utredningen till en början att vissa skäl talade för att dylik ammunition finge anskaffas utan tillståndsprövning. Enligt utredningens åsikt kunde det emellertid, ej minst med hänsyn till dessa vapens farlighetsgrad, ej vara tillrådligt att låta envar som vore berättigad att inneha kulgevär fritt anskaffa obegränsade mängder ammunition till detsamma. Den omständigheten att en person en gång prövats lämplig att inneha skjutvapen innebure icke någon garanti för att han allt framgent ägde de därför erforderliga kvalifikationerna. Att inskränka den fria förvärvsrätten till en viss maximikvantitet skulle visserligen vara tänkbart, men en sådan bestämmelse skulle å andra sidan nödvändiggöra ett omständligt och tungrott kontrollförfarande.

Av nu anförda skäl har utredningen funnit, att den kontroll över enskildas ammunitionsförvärv, som den nuvarande licensplikten innebär, borde tills vidare bibehållas.

Däremot föreslår utredningen, att giltighetstiden för tillstånd att förvärva ammunition utsträcker att omfatta ett år med rätt för länsstyrelsen att, där särskilda förhållanden så påkalla, såväl bevilja längre giltighetstid som förkorta densamma. Genom denna ändring skulle, framhåller utredningen, vapeninnehavare i allmänhet ej behöva ansöka om ammunitionslicens oftare än en gång för varje tolv månadersperiod, vilket ej kunde anses innebära besvär eller utgifter av någon betydelse. Utredningen erinrar om att den beviljade ammunitionsmängden ej behövde uttagas på en gång utan kunde uttagas successivt under den tid tillståndet gällde.

Även om utredningen sålunda ej ansett sig kunna förorda någon mera väsentlig ändring i gällande bestämmelser om förvärv av ammunition, föreslår dock utredningen att genom en ändring i rådande praxis möjligheten att få sådant tillstånd underlättas. Här om anför utredningen:

Enligt vad utredningen har sig bekant tillämpas vid prövningen av licensansökningar rörande ammunition ganska olika principer i de olika länen, och dessa principer måste i en del län betecknas såsom onödigt stränga. Den bristande enhetligheten hänför sig icke blott till de allmänna förutsättningar, som av länsstyrelserna uppställas för tillståndsbefviljande, utan även och framför allt till den högsta mängd ammunition, som medges. Vad utredningen i annat sammanhang framhållit rörande angelägenheten av att ansökningar om rätt att inneha skjutvapen underkastas en i görligaste mån enhetlig prövning gäller även beträffande licensansökningar rörande ammu-

ation. I sådant syfte böra därför i tillämpningsföreskrifterna till en ny vapenförfattning erforderliga direktiv lämnas jämväl angående förevarande fråga. Beträffande prövningen av ansökning om ammunitionstillstånd bör enligt utredningens uppfattning den avgörande synpunkten vara i vad mån sökanden uppfyller de personliga kvalifikationerna. Och vad ammunitionsmängden angår torde man väl — åtminstone med hänsyn till nuvarande höga ammunitionspriser — i allmänhet kunna utgå från att den begärda ammunitionskvantiteten ej är större än som motsvarar sökandens behov. I överensstämmelse härmed torde man för den skull, under förutsättning att sökanden uppfyller de personliga kvalifikationerna och omständigheterna ej giva vid handen att den begärda ammunitionsmängden uppenbarligen överstiger hans behov för det ändamål och den tid ansökningen avser, ej ha anledning att frånga ansökningen. Detta gäller särskilt jaktammunition. Ur de syften vapenkungörelsen har att tillgodose torde det ej innebära några betänkligheter att beträffande förevarande fråga intaga en mindre restriktiv ståndpunkt när det gäller pålitliga, ansvarskännande medborgare.

Yttrandena.

I yttrandena har man i allmänhet anslutit sig till utredningens förslag.

Explosivvarusakkunnigas förslag.

Såsom inledningsvis omnämnts ha vapenkungörelsens bestämmelser om ammunition inarbetats i förslaget till ny förordning angående explosiva varor. Bestämmelserna ha emellertid icke överförts i oförändrat skick utan ha omarbetats i flera hänseenden.

Rörande den huvudsakliga innebörden i de sakkunnigas förslag om förvärv av ammunition må till en början framhållas, att begreppet ammunition givits ett annat och vidare innehåll än enligt gällande vapenkungörelse. Såsom ammunition betecknas sålunda, förutom ammunition för skjutvapen, bl. a. vissa effekter, som enligt vapenkungörelsen hänförs till skjutvapen, såsom laddade handgranater, bomber, minor, torpeder o. d. Olika regler skola gälla för sådan ammunition, som uteslutande eller huvudsakligen är avsedd för militära ändamål (militär ammunition), och annan ammunition. Militär ammunition får i princip icke innehavas av annan än kronan. Undantag skall dock gälla för bl. a. kulammunition för militära handvapen såsom mauserammunition. Civil ammunition skall däremot liksom hittills kunna förvärfvas av enskilda personer ävensom av skytteföreningar och andra liknande sammanslutningar. I fråga om förvärv av civil ammunition uppställas olika regler för bl. a. hagelammunition och kulammunition. Beträffande *hagelammunition* ansluter sig förslaget i sak till bestämmelserna i gällande vapenkungörelse. Rätt att förvärva sådan ammunition skall således utan särskilt tillstånd tillkomma den som är berättigad att inneha skjutvapen, för vilket ammunitionen är avsedd. I fråga om förvärv av *kulammunition* innebär förslaget däremot ganska väsentliga ändringar. Enligt gällande vapenkungörelse fordras, såsom framgår av den tidigare framställningen, för sådant förvärv tillstånd av länsstyrelse. Enligt de sakkunnigas förslag skola emellertid länsstyrelsernas tillståndsbevis ersättas av *inköps-*

kort, som skola tillhandahållas av de lokala polismyndigheterna. Denna ordning skall gälla för förvärv icke blott av kulammunition för jakt- och sportgevär och civila pistoler, revolverar och andra dylika fickvapen utan också av sådan militär handvapenammunition, som enligt de sakkunnigas förslag får förvärfvas av annan än kronan.

Yttrandena över de explosivvarusakkunnigas förslag.

De explosivvarusakkunnigas förslag om förvärv av ammunition för skjutvapen har i princip vunnit allmän anslutning bland remissinstanserna.

Den föreslagna överflyttningen av ammunitionsärendena från länsstyrelserna till polismyndigheterna har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av så gott som samtliga remissinstanser, som yttrat sig härom.

Departementschefen.

I fråga om ammunitionsförvärven yttrar *departementschefen*:

»De nuvarande bestämmelserna om förvärv av ammunition ha i stort sett bibehållits oförändrade i utredningens förslag till ny vapenförfattning. Liksom hittills skall sålunda för förvärv av ammunition som regel fordras länsstyrelsens tillstånd. Vissa ändringar ha dock föreslagits. Sålunda skall bl. a. tillstånd att förvärva ammunition, vilket nu gäller högst sex månader, i allmänhet gälla ett år, och vissa slag av ammunitionsöverlåtelser skola ej vara underkastade licenstväng.

Det förslag rörande förvärv av ammunition till skjutvapen, som framlagts av de explosivvarusakkunniga, ansluter sig delvis till vapenutredningens förslag. En väsentlig nyhet är att länsstyrelsernas tillståndsbevis skola ersättas av inköpskort, som skola utfärdas av de lokala polismyndigheterna. Frånsett ordningen för ärendenas handläggning innebär emellertid de sakkunnigas förslag i sak icke någon större ändring. Även utfärdandet av inköpskort skall nämligen föregås av en prövning, som i stort sett förutsättes skola ske efter samma grunder som vapenutredningen föreslagit.

Vid remissbehandlingen ha de ändringar, som sålunda föreslagits, i princip gillats av flertalet remissinstanser. Detta gäller även den ändring rörande ordningen för ärendenas handläggning, som de explosivvarusakkunniga förordat.

För egen del anser jag, att förvärv av ammunition liksom hittills bör vara underkastad kontroll från det allmännas sida. Ett upphävande av denna kontroll skulle i hög grad försvåra förverkligandet av det syfte vapenkungörelsen har att tillgodose. För förvärv av ammunition bör därför alltjämt som regel fordras tillstånd. Undantag bör göras endast för förvärv av hagelpatroner och vissa därmed jämförliga effekter samt för tillfälliga ammunitionsöverlåtelser och överlåtelse av ammunition från skyttesammanslutningar och andra liknande organisationer till medlemmar.

I några yttranden över vapenutredningens förslag har ifrågasatts huruvida ej från licensskyldigheten borde undantagas — förutom hagelpatroner som nu äro licensfria — annan jaktammunition och salongsgevärspatroner. Dessa förslag kan jag ej biträda. Däremot anser jag av skäl som närmare

angivas i specialmotiveringen, att från den föreslagna vapenförordningens tillämpning böra undantagas — förutom hagel som enligt gällande bestämmelser ej hänföres till ammunition — hagelpatroner och tändhattar för sådana, massiva kulor samt patron- och laddningsshylsor utan tändhattar.

Beträffande den föreslagna överflyttningen av ammunitionsärendena från länsstyrelserna till de lokala polismyndigheterna medför denna ändring, på sätt de explosivvarusakkunniga framhållit, uppenbarligen vissa praktiska fördelar ej minst för allmänheten. Ur synpunkten att åstadkomma en så långt ske kan enhetlig prövning av ärendena kan däremot måhända den nuvarande ordningen anses vara att föredraga. Erinras må nämligen, att ammunitionsärendena enligt 1927 års vapenförfattning i städerna handlades av de lokala polismyndigheterna och att ärendena överflyttades till länsstyrelserna för att man skulle nå en i möjligaste mån likformig tillämpning. Emellertid anser jag övervägande skäl tala för att den föreslagna decentraliseringen bör genomföras. Intresset av största möjliga enhetlighet vid prövningen torde kunna tillgodoses genom de tillämpningsföreskrifter, som på sätt tidigare omnämnts avses skola utfärdas i anslutning till den nya vapenförfattningen, samt genom att klagorätt införes över polismyndigheternas beslut.

Vad angår förutsättningarna för tillstånd till förvärv av ammunition böra i stort sett nu gällande bestämmelser bibehållas. Tillstånd bör således som regel beviljas endast enskild person. Från denna regel böra dock undantagas skytteföreningar och andra liknande sammanslutningar. Liksom nu bör vidare krävas, att sökanden har behov av ammunition och skäligen kan antagas ej komma att missbruka densamma.

I likhet med vapenutredningen anser jag att tillstånd till ammunitionsförvärv i allmänhet bör gälla under ett år med rätt för polismyndigheten att i särskilt fall utsträcka giltighetstiden eller begränsa densamma. Tillståndet bör liksom hittills utfärdas i form av tillståndsbevis. Den av de explosivvarusakkunniga föreslagna benämningen inköpskort synes mindre lämplig.

De regler, som enligt min mening sålunda böra gälla i fråga om förvärv av ammunition, ansluta sig i stort sett till de explosivvarusakkunnigas förslag och medföra för allmänhetens vidkommande samma fördelar som detta.

Till förhindrande av missbruk av den friare inköpsrätt som sålunda förordats böra vissa kontrollföreskrifter meddelas. Dessa böra dock ej göras mera omfattande än som är nödvändigt.

Såsom tidigare framhållits är det av vikt att licensbestämmelserna om ammunition tillämpas på ett enhetligt och riktigt sätt. Detta gäller icke endast de allmänna förutsättningarna utan också ammunitionsmängden. Till främjande härav böra tillämpningsföreskrifterna göras så utförliga och vägledande som möjligt. Detta är angeläget ej minst därför att licensprövningen skall tillkomma ett väsentligt större antal myndigheter än vad nu är fallet.

Föreskrifterna böra bl. a. behandla principerna för bestämmande av ammunitionstilldelningens storlek. I likhet med vapenutredningen och de explosivvarusakkunniga anser jag, att den nu i allmänhet tillämpade ordningen med rigoröst och schablonmässigt bestämmande av ammunitionsmängd-

den bör avskaffas och prövningen ske efter mera rationella grunder. I huvudsak synas de riktlinjer, som vapenutredningen härvidlag uppdragit, böra följas. Såsom allmän regel bör sålunda gälla, att i den mån sökanden uppfyller de personliga kvalifikationerna och den mängd ammunition han begär uppenbarligen icke överstiger hans behov under ett år, någon minskning i den begärda ammunitionsmängden icke bör ske.»

Ansvarsbestämmelser m. m.

Enligt 20 § 1 mom. gällande vapenkungörelse skola dagsböter eller fängelse samt, med visst undantag, förverkande av egendomen ådömas bl. a. om någon innehar skjutvapen utan att vare sig på grund av kungörelsen den 26 juli 1927 (nr 338) eller enligt den gällande vapenkungörelsen hava deklarerat vapnet eller erhållit föreskrivet tillstånd till förvärv eller innehav av vapnet eller till införsel därav. Motsvarande straffbestämmelse i 36 § 1 mom. förslaget angiver icke vilka som äro berättigade att innehava skjutvapen. Det stadgas endast, att om någon innehar skjutvapen utan att vara berättigad därtill han skall straffas med dagsböter eller fängelse samt att egendomen — utom i vissa undantagsfall — skall förklaras förverkad. Icke heller i övrigt upptager förslaget någon bestämmelse, vari anges vem som äger inneha skjutvapen.

För andra skiljaktigheter mellan förslaget och gällande kungörelse i fråga om ansvarsbestämmelserna finnes redogörelse å s. 104—108 i propositionen.

Utskottet.

Genom propositionen framlägges förslag till en ny vapenförfattning, avsedd att ersätta 1934 års vapenkungörelse. Förslaget bygger på nämnda kungörelse. Avvikelserna från denna avse i huvudsak dels att skapa bättre kontroll över vapeninnehaven och förstärka skyddet mot missbruk av vapen, dels att, där så varit möjligt, åstadkomma lättnader för allmänheten och förenkla handläggningen av ärenden rörande skjutvapen och handvapenammunition. Reformförslag, som framkommit under den tid vapenkungörelsen varit gällande, ha prövats och i vissa fall godtagits. Förslaget är i det stora hela väl avvägt. Den avgränsning som skett i förhållande till lagstiftningen om explosiva varor synes jämväl lämplig. Utskottet, som i det följande kommer att närmare ingå på vissa särskilda frågor, har icke funnit anledning till erinringar mot förslaget i andra hänseenden än där anges.

I strävandena att åstadkomma förstärkt skydd mot missbruk av vapen intaga bestämmelserna i 6 § om tillfällig utlåning av skjutvapen en central plats. Dessa bestämmelser uppställa såsom villkor för att dylik utlåning skall få ske utan särskilt tillstånd vissa krav i fråga om låntagarens person. Denne måste sålunda bl. a. ha fyllt sexton år. De allmänna reglerna om utlåning av skjutvapen gälla icke utlåning till medlem från skytteförbund och skytteföreningar, tillhörande det frivilliga statskontrollerade skytteväsendet, samt därmed jämställda sammanslutningar. För sådan utlåning med-

delas i 9 § särbestämmelser, vilka icke stadga vare sig särskild minimiålder för låntagaren eller uppställa andra krav i fråga om dennes personliga kvalifikationer.

Enligt utskottets mening är det av största vikt, att skjutvapen icke komma i händerna på alltför unga personer. Att handhava dylika vapen så, att fara för olycka icke uppkommer, kräver i allmänhet viss mognad. Det är känt, att svåra olyckor vållats av barn och unga personer med skjutvapen. Beträffande det i 6 § upptagna fallet må erinras om att prövningen av låntagarens kvalifikationer verkställles av vapeninnehavaren själv. Den i paragrafen stadgade åldersgränsen synes under dessa förhållanden alltför låg. Utskottet vill förorda, att densamma höjes till aderton år.

Vad de i 9 § angivna sammanslutningarna angår må förutsättas, att dessas funktionärer verkställa en omsorgsfullare prövning av låntagarens kvalifikationer än som i allmänhet kan förväntas av en enskild vapeninnehavare. För rätten att låta medlem använda sammanslutningen tillhörigt vapen under sammanslutningens omedelbara ledning synas icke heller några inskränkningar böra gälla. Däremot kan ifrågasättas, om utlåning under andra former bör ske helt på sammanslutningens ansvar. Det synes sålunda icke böra ifrågakomma, att skjutvapen, som utlånats av sammanslutning, innehavas av alltför unga personer utan kontroll. Härvid är att märka, att sammanslutningens utlåningsrätt enligt förslaget icke är underkastad den i 6 § uppställda jämförelsevis snäva tidsbegränsningen. Såsom minimiålder bör stadgas aderton år. Utskottet får på nu anförda skäl förorda, att 9 § i förslaget kompletteras med föreskrift att där avsedd utlåning av vapen till den som ej fyllt aderton år endast må ske vid övning eller tävling, som äger rum under sammanslutningens kontroll.

I fråga om vapeninnehavares inköp av ammunition innehåller förslaget avsevärda lättnader. Liksom hittills skall dock gälla, att annan ammunition än hagelpatroner och vissa i sådana patroner ingående delar icke må förvärfvas utan tillstånd. I motionen II: 323 påyrkas, att den som beviljats tillstånd att inneha skjutvapen skall utan särskilt tillstånd äga rätt att förvärva ammunition till sådant vapen. Motionerna I: 258 och II: 324 innehålla förslag att sådan rätt skall tillkomma den som visar sig ha rätt att inneha jaktvapen.

Utskottet har under tidigare riksdagar behandlat motionsvis framförda förslag av liknande innebörd som de i förevarande motioner upptagna men har icke ansett sig kunna biträda desamma. Av den ovan lämnade redogörelsen framgår även, att frågan underkastats en ingående prövning under förarbetena till propositionen. Departementschefen har till motivering för sin ståndpunkt framhållit, att ett upphävande av kontrollen från det allmännas sida av ammunitionsförvärven i hög grad skulle försvåra förverkligandet av det syfte vapenförfattningen har att tillgodose. Häri kan utskottet instämma. Genom de föreslagna lättnaderna för ammunitionsförvärven torde för övrigt de med kontrollen förenade olägenheterna för allmänheten i icke ringa utsträckning bortfalla. Utskottet får sålunda, med avstyrkande av motionerna, förorda Kungl. Maj:ts förslag i förevarande del.

Förslagens 36 § stadgar straff bl. a. för den som innehar skjutvapen utan att vara därtill berättigad. Även andra stadganden i förslaget kräva för sin tillämpning kännedom om vilka som äro berättigade att inneha skjutvapen. Förslaget innehåller emellertid icke någon bestämmelse, vari angives när rätt att inneha vapen föreligger; detta framgår allenast indirekt av skilda stadganden. Enligt utskottets mening bör den blivande vapenförordningen upptaga ett allmänt stadgande om rätten att inneha skjutvapen. Stadgandet skulle efter mönster av gällande vapenkungörelse kunna införas i straffbestämmelsen för olovligt vapeninnehav. En sådan anordning synes emellertid mindre lämplig med tanke på de övriga stadganden i förslaget, vilka såsom förutsättning för sin tillämpning uppställa att någon har eller saknar rätt att inneha skjutvapen. Det av utskottet förordade stadgandet torde därför i stället böra införas bland förslagens inledande bestämmelser.

Vid sin granskning av förslagens lagtekniska utformning har utskottet vidare lagt märke till att de för skytteföreningar och därmed jämställda sammanslutningar uppställda särreglerna vanligen finnas anmärkta i de allmänna stadganden, från vilka de göra undantag. Detta gäller dock icke den i 23 § första stycket meddelade allmänna regeln, att tillstånd till förvärv av ammunition endast må meddelas enskild person, som finnes vara i behov av ammunitionen samt skäligen kan antagas ej komma att missbruka densamma. Den för sammanslutningarna gällande särregeln finnes i 25 § 1 mom. Hänvisning till denna synes för tydlighetens skull böra införas i 23 §.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, med avslag å motionerna I: 258, II: 323 och II: 324, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen vid granskning av det vid förevarande proposition, nr 95, fogade förslaget till vapenförordning ej funnit skäl att göra andra uttalanden än utskottet i förevarande utlåtande upptagit.

Stockholm den 20 maj 1949.

På första lagutskottets vägnar:

OLOV RYLANDER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Krügel, Lindblom, fru Sjöström-Bengtsson, herrar John Wiktor Jonsson, Löthner* och Ivar Nilzon;

från andra kammaren: herrar Rylander, Hedlund i Östersund, Landgren, Andersson i Mölndal*, Pettersson i Ersbacken, fröken Öberg, herrar Fagerholm* och Gustafsson i Borås*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.